

DEFENCE FOR CHILDREN

JAARVERSLAG 2022

INHOUD

Bestuursverslag	3
1. Directieverslag	4
2. Jaar 2022 in vogelvlucht	5
3. Over ons.....	8
4. Wij zijn trots op	11
5. Onze impact op kinderrechten	14
5.1 Strafrecht	14
5.2 Seksuele uitbuiting van kinderen	16
5.3 Inclusief onderwijs.....	18
5.4 Familie	20
5.5 Migratie.....	22
5.6 Kinder- en jongerenparticipatie, gendergelijkheid en inclusie	25
5.6.1 She Leads	25
5.6.2 Legaten	27
5.7 Ons werk in Oekraïne.....	28
6. Communicatie en Public Affairs	30
7. Fondsen en bestedingen	33
8. Vooruitblik	36
Begroting 2023	38
9. Beheer en organisatie.....	39
10. Toezicht en bestuur	43
11. Verslag Raad van Toezicht.....	50
Jaarrekening	52
Overige gegevens	77

BESTUURSVERSLAG

1. DIRECTIEVERSLAG

In februari 2022 deelde het VN-Kinderrechtencomité haar bevindingen en aanbevelingen met de Nederlandse overheid. Een opdracht voor de komende vijf jaren, met specifieke aandacht voor kinderen die hun stem willen laten horen als het gaat om hun leven en toekomst. Kinderen en jongeren zijn immers meer dan alleen slachtoffer van kinderrechtschendingen: ze zijn steeds vaker actieve bondgenoten in het opkomen voor hun rechten.

Zo ook in het Midden-Oosten en Afrika. Daar verkregen door ons ondersteunde meisjes en jonge vrouwen een plek aan besluitvormingstafels. Ze riepen regeringsleiders op meer te doen aan participatie van meisjes en jonge vrouwen. Ik ben enorm trots op het resultaat: de VN-Mensenrechtenraad nam een resolutie aan die duidelijk stelt dat meisjes en jonge vrouwen recht hebben om deel te nemen aan besluitvorming. Dit is een enorme stap vooruit in de realisatie van kinderrechten.

In Nederland spanden onze jongerenambassadeurs zich onvermoeibaar in om de situatie te verbeteren van kinderen die al langer dan vijf jaar hier zijn, maar geen verblijfsrecht hebben. Zij vroegen bij de staatssecretaris aandacht voor wat leven in langdurige onzekerheid met deze kinderen doet. De ambassadeurs werkten daarnaast samen met ons aan de ontwikkeling van onze campagne 'Ze zijn al thuis'. Ik ben onder de indruk van hun energie, moed en motivatie om zich in te zetten voor een betere wereld voor kinderen.

Intussen werden we opgeschrikt door de inval in Oekraïne. Dit had een enorme impact op kinderen: families vielen uit elkaar, gezinnen vluchtten en kinderen konden niet meer naar school. Met donaties van particulieren, stichtingen en Giro 555-gelden via Plan International Nederland, voorzagen we kinderen en hun ouders van noodhulp. Dit was nieuw voor ons, maar gezien onze lange werkrelatie met Oekraïne wilden we de kinderen en onze collega's niet in de kou laten staa. Defence for Children is er wanneer kinderen ons nodig hebben en we schakelen snel.

We waren er natuurlijk ook voor kinderen in Nederland. Op onze Kinderrechtenhelpdesk ontvingen we in 2022 zorgelijke signalen van families die kampen met woningnood en armoede. Er werd soms bedreigd met kinderbeschermingsmaatregelen en sommige gezinnen werden uit elkaar gehaald. We wisten via de Kinderrechtenhelpdesk diverse keren een huisuitzetting of onnodige scheiding van kind en ouders te voorkomen. Verder kwamen we op voor gezinnen met kinderen die, omdat ouders de waterrekening niet kunnen betalen, van het water worden afgesloten. We verloren de door ons aangespannen rechtszaak, maar lieten het er niet bij zitten en gingen in hoger beroep.

In 2022 ervoer de organisatie de financiële gevolgen van de coronajaren door tegenvallende projectinkomsten en vertraging in de uitvoering van projecten. Ook kampten we de afgelopen jaren met een hoog ziekteverzuim, waardoor we extra personeel moesten aantrekken om de werkzaamheden die nodig zijn uit te kunnen voeren. Dit zorgde voor extra kosten die we niet onder de projectfinanciering konden scharen. Hierdoor sloten we het jaar af met een tekort. Het stelt ons het komende jaar voor de uitdaging dit tekort weer om te buigen in een positief saldo.

We gaan 2023 veerkrachtig in. Er is nog veel te doen. Ik dank iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan ons werk in 2022: alle kinderen en ouders die ons het vertrouwen gaven hen te steunen, alle financiers, klein en groot, die ons werk mogelijk maakten en alle professionals die wij mochten steunen en betrekken in ons werk. Veel dank ook aan alle medewerkers, stagiaires, vrijwilligers en toezichthouders van Defence for Children. Samen zijn we er wanneer kinderen ons nodig hebben.

Mirjam Blaak,
directeur-bestuurder Defence for Children

Foto: Zomerkamp AUFCR, Oekraïne

2. JAAR 2022 IN VOGELVLUCHT

JANUARI | Rapport 'Terug naar Huis'

Midden januari brengen we het rapport 'Terug naar huis' uit, dat gaat over de uithuisplaatsing van kinderen. Uit ons onderzoek blijkt dat de juiste zorg en ondersteuning voor kinderen en ouders wanneer een uithuisplaatsing dreigt of daadwerkelijk plaatsvindt, vaak uitblijft. Belangrijke oorzaken zijn de lange wachtlijsten in de zorg en het gebrek aan passende hulp.

i Gewapende Russische troepen vallen Oekraïne binnen.

FEBRUARI | Lancering Terminologiegids

Defence for Children – ECPAT Nederland en Terre des Hommes Nederland lanceren een gids met adviezen voor taalgebruik dat betrekking heeft op seksuele uitbuiting en seksueel misbruik van kinderen. Dankzij deze online gids, de 'termenchecker', is het mogelijk meer dan 90 termen over seksueel geweld tegen kinderen op te zoeken.

i Het VN-Kinderrechtencomité brengt voor de vijfde keer Concluding Observations uit waarin aanbevelingen staan aan de Nederlandse overheid om de kinderrechtensituatie in Nederland te verbeteren.

i In Afghanistan ontzeggen de Taliban meisjes hun recht op onderwijs.

MAART | Hulp aan Oekraïne

Defence for Children biedt in Oekraïne na de inval van Russische troepen vanaf maart hulp aan gezinnen en kinderen in nood. Via onze Oekraïense partnerorganisaties de All-Ukrainian Foundation for Children's Rights en de Faith Hope Love Foundation bieden we psychosociale hulp en verstrekken we voedsel- en hygiënepakketten.

APRIL | Recht op Water-zaak

De rechtbank oordeelt in de door ons aangespannen strategische procedure, de 'waterzaak', dat het niet per definitie onrechtmatig is als gezinnen met kinderen van het drinkwater worden afgesloten wanneer ouders de waterrekening niet kunnen betalen. We gaan in hoger beroep.

i Het ministerie van Buitenlandse Zaken maakt bekend het tegengaan van seksuele uitbuiting van kinderen in het buitenland te financieren.

MEI | Aangenomen motie samenplaatsing broers en zussen

Eind mei neemt de Tweede Kamer een breed gedragen motie aan, waarin de Tweede Kamer de regering verzoekt om in de wet vast te leggen dat het uitgangspunt bij uithuisplaatsing moet zijn: samen, tenzij. Defence for Children is verheugd later in het jaar te lezen dat de minister voornemens is dit uitgangspunt wettelijk te verankeren, zij het op de meer lange termijn.

i Het VN-Kinderrechtencomité publiceert het concept General Comment nr. 26 dat gaat over kinderrechten en klimaat met specifieke aandacht voor klimaatveranderingen, en vraagt kinderen en jongeren om input.

JUNI | Oproep om te stoppen met interlandelijke adoptie

Samen met veertien belangenorganisaties van interlandelijk geadopteerden roepen we de minister van Rechtsbescherming op om buitenlandse adopties permanent stop te zetten. Ook zeven wetenschappers en experts scharen zich achter ons standpunt dat een waterdicht interlandelijk adoptiesysteem niet mogelijk is.

JULI | Meiden bij de VN-Mensenrechtenraad

Youth advocates uit ons She Leads-programma pakken het podium in Genève met de boodschap: "Luister naar meisjes en jonge vrouwen en betrek ons bij beleid." Met succes, want de VN-Mensenrechtenraad neemt de allereerste resolutie aan over activisme van meisjes en jonge vrouwen.

AUGUSTUS | Kamperend krijgen Oekraïense kinderen een stukje zomer terug

Tijdens de zomervakantie brengt onze partnerorganisatie All-Ukrainian Foundation for Children's Rights (AUFRCR) in West-Oekraïne een lach op het gezicht van Oekraïense kinderen. Dat is tenminste het doel van de tiendaagse zomerkampen die AUFRCR organiseert.

SEPTEMBER | Actie voor gewortelde kinderen

In september houden we een dag voor kinderen die al langer dan 5 jaar in Nederland zijn zonder verblijfsvergunning. Deze kinderen vallen niet onder (de afsluitregeling van) het Kinderpardon. Defence for Children komt voor hen op en start met de voorbereidingen van een campagne gericht op een duurzame oplossing.

i Een overwinning is dat kinderen die in Nederland zijn geboren na de asielpcedure van hun ouders, inmiddels ook in aanmerking kunnen komen voor een verblijfsvergunning op grond van het Kinderpardon.

i De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid introduceert de nareismaatregel om gezinshereniging te vertragen. De periode van uitstel mag maximaal zes maanden duren.

OKTOBER | Podcasts over kinderrechten

In oktober starten we een nieuw seizoen van onze podcastserie 'Recht van Spreken', beginnend met een aflevering over de internationale aanpak van seksuele uitbuiting. Anne Kuik van het CDA is te gast. Eerder in het jaar brachten we als miniserie drie succesvolle podcastafleveringen uit over kindgericht horen. Kinderen die het slachtoffer zijn van seksueel geweld, worden verdacht van het plegen van een strafbaar feit en onbegeleide kinderen die naar Nederland zijn gevlucht, vertellen hierin over hun ervaringen met de politie en de IND.

i VN-lidstaten bevragen de Nederlandse overheid over de mensen- en kinderrechtsituatie in Nederland tijdens de zogeheten Universal Periodic Review (UPR).

i De minister van Rechtsbescherming kondigt de hervatting van interlandelijke adopties uit zes tot acht landen aan.

i Tijdens het commissiedebat in de Tweede Kamer zegt de minister van Rechtsbescherming op termijn de samenplaatsing van broertjes en zusjes wettelijk te willen verankeren.

NOVEMBER | Barnahus

In november pleit Defence for Children, onder andere in het tv-programma 'Nieuwsuur' voor een landelijk dekkend netwerk van Barnahus-locaties in Nederland. Barnahus betekent, vertaald vanuit het Scandinavisch, kindershuis. De kern ligt bij het 'onder één dak'-principe. Dit houdt in dat alle professionele en betrokken instanties bij gemelde gevallen van geweld en misbruik van kinderen, op één locatie worden samengebracht.

DECEMBER | Manifest 'Ieder kind een bevoegde leerkracht'

Op 15 december neemt de minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs ons manifest in ontvangst waarin we de regering oproepen ervoor te zorgen dat ieder kind in 2030 een bevoegde leerkracht heeft. Een paar weken daarvoor stuurde D66 een initiatiefwetsvoorstel naar de Raad van State. Doel van het wetsvoorstel, waarvoor wij input gaven, is om het leerrecht te verankeren in nationale wet- en regelgeving.

i Meerdere rechters oordelen dat de nareismaatregel van de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid onwettig is.

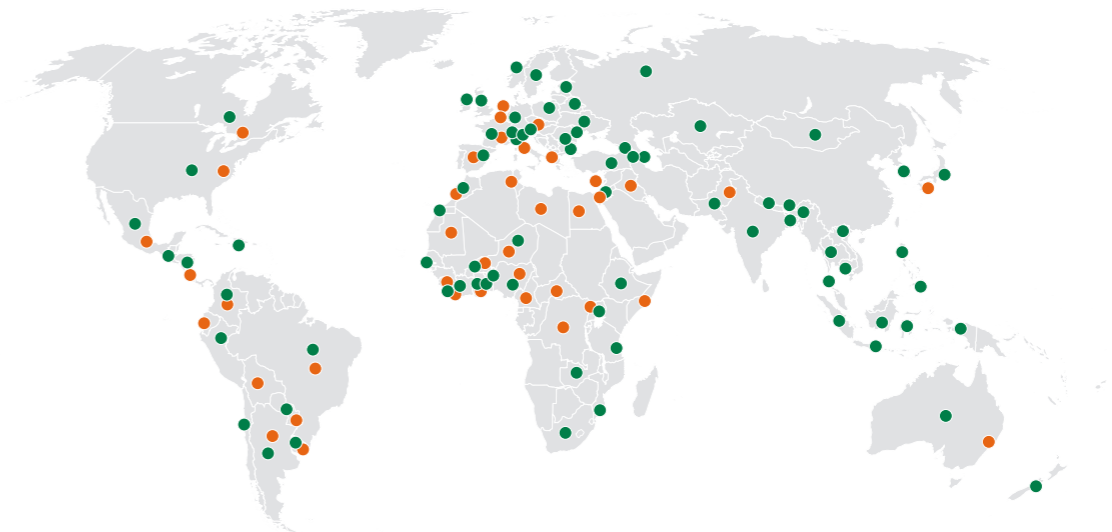

Foto: AZC Katwijk

3. OVER ONS

Defence for Children Nederland is opgericht op 30 augustus 1989. Onze statutaire naam is Stichting Defence for Children International Nederland – ECPAT Nederland. In dit jaarverslag gebruiken we de naam Defence for Children en alleen waar het ons werk in de context van seksuele uitbuiting van kinderen betreft, de naam Defence for Children – ECPAT. Defence for Children is de enige juridische kinderrechtenorganisatie in Nederland. Met onze juridische expertise op het gebied van de betekenis en reikwijdte van het VN-Kinderrechtenverdrag en relevante Europese en internationale regelgeving, werken we in Nederland, maar ook daarbuiten, aan voor kinder(recht)en van belang zijnde structurele verbeteringen in wetgeving, beleid en praktijk.

De organisatie maakt deel uit van twee internationale *grass roots-netwerken*: Defence for Children International en ECPAT International. Via deze netwerken hebben we wereldwijd toegang tot het maatschappelijk middenveld, internationale experts en organisaties, en de laatste kennis en onderzoeken. Onze directeur-bestuurder en manager Communicatie en Public Affairs bekleden bestuursfuncties binnen deze internationale netwerken.

Illustratie 1. Defence for Children (oranje) en ECPAT International (groen)

Visie

De visie van Defence for Children is een wereld waarin de rechten van kinderen worden nageleefd en ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen in een veilige en kansrijke omgeving. Het is onze missie om de naleving van kinderrechten in Nederland en daarbuiten te bewaken en te bevorderen. We doen dit in samenwerking met onze partners en waar mogelijk met kinderen. Bij Defence for Children staat het belang van het kind centraal en komen de rechten van kinderen zoals vastgelegd in het VN-Kinderrechtenverdrag op de eerste plaats. In ons werk, nationaal en internationaal, staan vier kernwaarden centraal: deskundig, volhardend, inclusief en betrouwbaar.

Defence for Children werkt vanaf 2022 met een vernieuwde organisatiestructuur en een organisatiebrede *Theory of Change* vanuit drie afdelingen aan de doelstellingen: de afdeling Expertise en Advies, de afdeling Programma's en Projecten en de afdeling Communicatie en Public Affairs. Onder de afdeling Expertise en Advies valt de Kinderrechtenhelpdesk. Vanuit de Kinderrechtenhelpdesk geven juristen met het VN-Kinderrechtenverdrag in de hand juridisch advies aan kinderen, ouders en professionals. Signalen die we via de helpdesk ontvangen, laten zien wat er speelt in de samenleving op het gebied van (de schending van) kinderrechten en kunnen leiden tot nader onderzoek en actie.

In 2022 behandelde de helpdesk in totaal 828 zaken. De vragenstellers waren vaak ouders, advocaten of andere hulpverleners. Ook namen 48 kinderen contact met ons op. We voorkwamen onder andere dat een dakloos gezin met minderjarige kinderen de winter in een auto moest doorbrengen en dat een vader in afwachting van zijn beroep tegen de afwijzing van gezinshereniging in vreemdelingendetentie werd geplaatst.

Aantal kinderrechtenrapportages/algemene toelichtingen

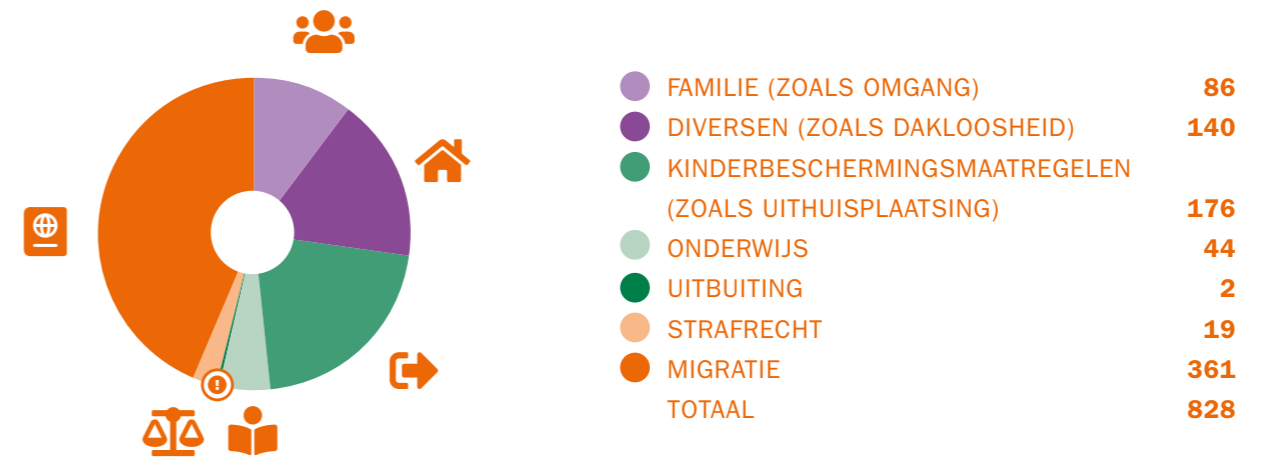
16 | **5**

Wijze van contact

E-mail - Telefoon - Webformulieren

365 | **231** | **113**

Totaal aantal zaken

Illustratie 2. Totaal behandelde zaken per thema

Binnen de afdeling Programma's en Projecten werkten we in 2022 in vijf thematische programma's aan het bereiken van onze langetermijndoelstellingen:

- Programma Strafrecht: Het strafrechtstelsel is kindvriendelijk voor alle minderjarige slachtoffers, verdachten en daders
- Programma Seksuele uitbuiting: Alle kinderen worden beschermd tegen seksuele uitbuiting
- Programma Inclusief onderwijs: Alle kinderen gaan naar school in één inclusief onderwijssysteem
- Programma Familie: Ieder kind groeit op in een veilig en passende gezinsomgeving
- Programma Migratie: Het belang van het kind staat centraal in vreemdelingenwetgeving, -beleid en -praktijk

We besteden in hoofdstuk 5 van dit jaarverslag aandacht aan deze thematische programma's, inclusief de geboden individuele rechtshulp via de Kinderrechtenhelpdesk, communicatie en pleitbezorging, en, waar van toepassing, aan strategisch procederen. Kinder- en jongerenparticipatie lopen net als gendergelijkheid en inclusie als een rode draad door al ons werk en krijgen bijvoorbeeld een gezicht in ons She Leads-programma. Dit vijfjarige programma, projecten die we uitvoeren in het kader van door ons ontvangen legaten en ons werk in Oekraïne komen ook in hoofdstuk 5 aan bod.

De nieuwe afdeling Communicatie en Public Affairs wordt in hoofdstuk 6 beschreven. Met het samenvoegen van communicatie en pleitbezorging wil Defence for Children haar communicatie en stakeholdermanagement verder professionaliseren en strategischer maken. Doordat we onze pleitbezorging systematischer monitoren, krijgen we meer zicht op de voortgang en impact van ons werk.

Defence for Children doet haar werk vaak in samenwerking met zowel officiële partners als gelegenheidspartners. Hun bijdragen zijn onmisbaar voor een rechtvaardige(re) toekomst voor kinderen. Samen hebben we meer kennis, invloed en slagkracht. Ook kunnen we een bredere achterban betrekken en meer maatschappelijk draagvlak creëren. We voeren met diverse organisaties en overheden (inter)nationale projecten uit, gericht op de versterking van de positie van kinderen en het bereiken van onze doelstellingen. Daarnaast werken we samen in meerdere strategische coalities:

Kinderrechtencollectief

Samenwerkingspartners: NJR, UNICEF Nederland, Save the Children, Stichting Kinderpostzegels Nederland en Terre des Hommes

Doel: de rechten van kinderen in Nederland waarborgen.

Verenigd in het Kinderrechtencollectief sturen we elke vijf jaar een rapportage aan het VN-Kinderrechtencomité. Hierin geven wij onze visie op de stand van zaken rond kinderrechten in Nederland. Ook adviseren we de regering hoe Nederland de in het VN-Kinderrechtenverdrag vastgelegde rechten het beste kan waarborgen en waar nog verbeteringen nodig zijn. In 2022 ontwikkelde het Kinderrechtencollectief een methodiek voor de dialoog met de Nederlandse regering over de implementatie van het verdrag en de aanbevelingen van het comité. 'Kinderrechten in Beweging' biedt vanaf 2023 jaarlijks een overzicht van de voortgang daarvan.

Partos

Samenwerkingspartners: onder andere CARE, Cordaid, Edukans, Free Press Unlimited, HIVOS, Stichting Kinderpostzegels Nederland, OXFAM, PAX, Red een Kind, RNW Media, Save the Children, SOS Kinderdorpen, Simawi, VSO, War Child, Wilde Ganzen, Women Win en Young Africa

Doel: onderlinge uitwisseling en versterking voor effectievere ontwikkelingssamenwerking.

Breed Mensenrechten Overleg (BMO)

Samenwerkingspartners: onder andere Amnesty International, COC Nederland, Cordaid, Free Press Unlimited, Hivos, Justice and Peace, Arisa, Lawyers for Lawyers, Nederlands Helsinki Comité, Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten, Oxfam Novib, Peace Brigades International, PAX, RNW Media en International Campaign for Tibet

Doel: voorkomen en tegengaan van de afnemende ruimte voor maatschappelijke organisaties en mensenrechtenverdedigers.

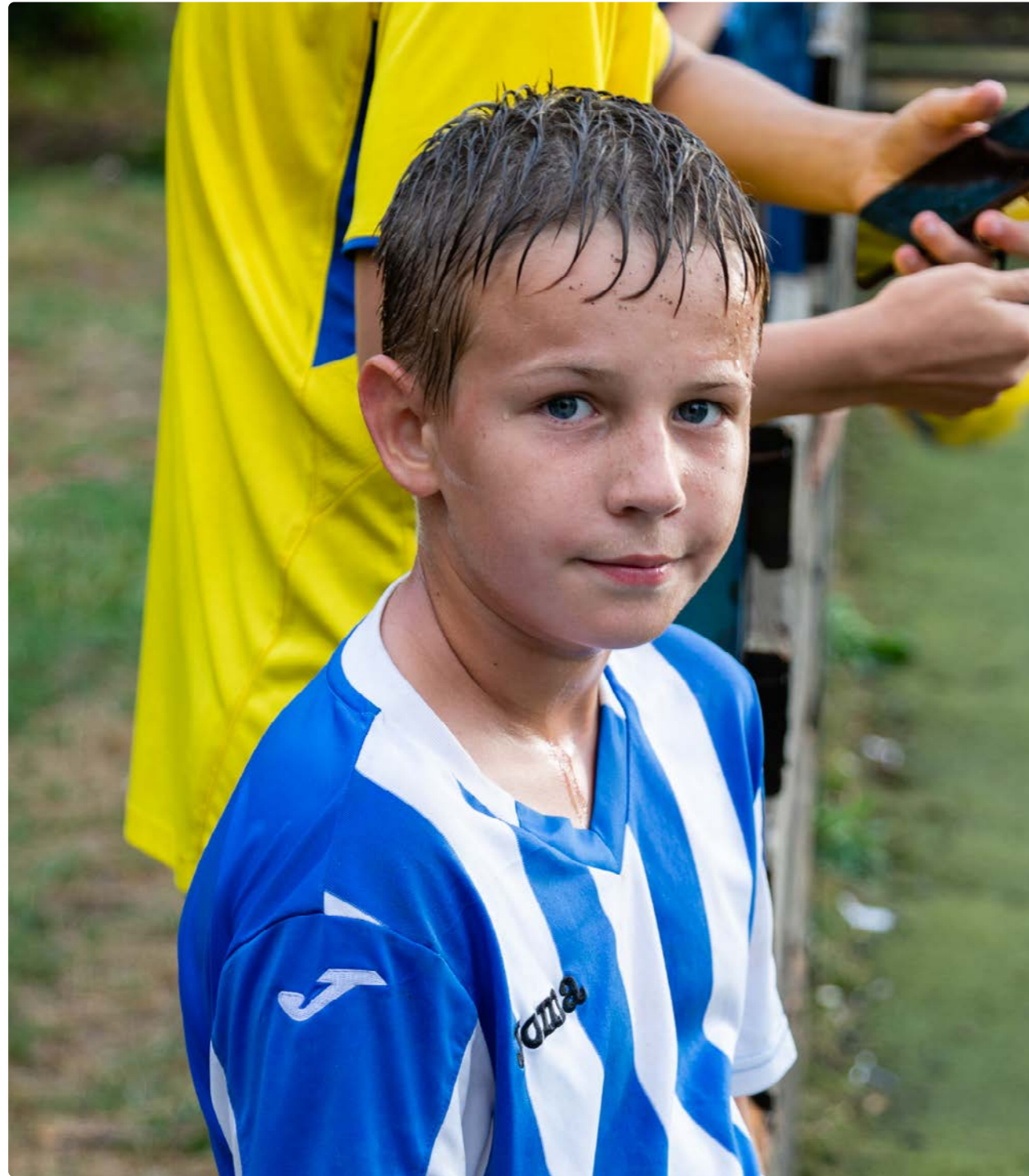
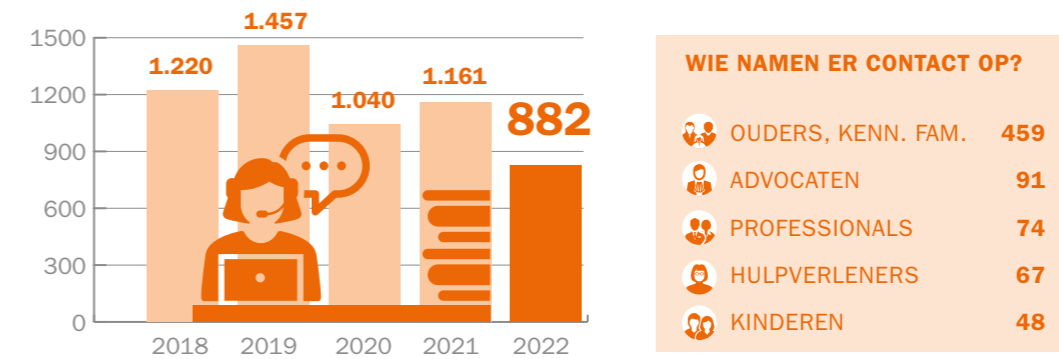

Foto: Zomerkamp AUFCR, Oekraïne

4. WIJ ZIJN TROTS OP

Kinderrechtenhulpdesk

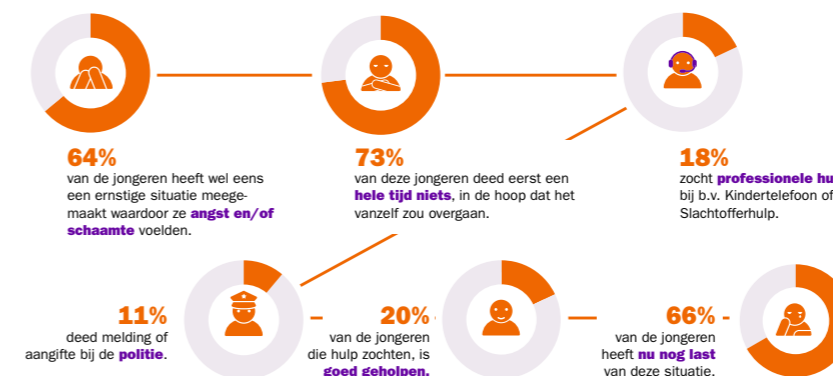
De Kinderrechtenhulpdesk van Defence for Children behandelde in 2022 in totaal 828 zaken, vooral op het gebied van het jeugdrecht en migratie. De meeste vragen kwamen van (pleeg)ouders, kennissen en familie (459), advocaten (91) professionals (74), hulpverleners (67) en kinderen zelf (48).

Illustratie 3: aantal behandelde zaken

Strafrecht

Ons jongerenteam FOCUS deed in 2022 onderzoek naar wat (potentiële) minderjarige slachtoffers van gewelds- en/of zedendelicten nodig hebben en hoe zij het liefst geholpen willen worden.

Illustratie 4: Focus on my Needs. Resultaten onderzoeksrapport 'Wachten tot het over gaat'

Seksuele uitbuiting

Met onze Don't look Away-campagne bereikten we in de zomer van 2022 via Facebook en Instagram **426.412** mensen. 29.927 mensen klikten vanuit de advertenties door naar de quiz om hun kennis te testen over het melden van kindermisbruik. Dat zijn er ruim 10.000 meer dan vorig jaar.

426.412

Inclusief Onderwijs

In totaal behandelde de Kinderrechtenhelpdesk in 2022 **66 onderwijszaken**. We weten van tenminste **23 kinderen** dat onze juridische ondersteuning een positieve verandering in hun leven heeft veroorzaakt.

66 | **23**

Familie

Met ons rapport 'Terug naar huis' dat gaat over het werken aan terugplaatsing van uithuisgeplaatste kinderen bereikten we acht miljoen mensen. Daarnaast behandelde onze Kinderrechtenhelpdesk gemiddeld elke week een zaak over (dreigende) dakloosheid van een gezin met (minderjarige) kinderen en werd onze webpagina met veelgestelde vragen over armoede en dakloosheid **2.777 keer** gedurende gemiddeld 17 minuten bekeken.

Migratie

De Kinderrechtenhelpdesk van Defence for Children gaf in 2022 in **361 migratiezaken** individueel juridisch advies. Veel van deze zaken lopen nog, maar we boekten het afgelopen jaar **45 successen** die de toekomst van individuele kinderen duurzaam hebben veranderd. Zo kregen ongeveer twintig kinderen, hun broertjes en zusjes en hun ouders als gevolg van een beleidswijziging alsnog een verblijfsvergunning.

361 | **45**

She Leads

In She Leads ondersteunden we in 2022 **52 meisjes- en jonge vrouwengroepen** op het gebied van hun lokale, nationale en internationale pleitbezorging (dit zijn formeel geregistreerde organisaties en informele groepen):

Land (of regio)	opgerichte groepen
Kenia	5
Ghana	19
Sierra Leone	10
Afrika (regionaal niveau)	4
Libanon	6
Jordanië	2
Midden-Oosten en Noord-Afrika (regionale niveau)	1
Liberia	6
Totaal	52

Projecten in het kader van ontvangen legaten

In het grensgebied tussen Sierra Leone, Liberia en Guinee trinden en betrokken we **bijna 90 jongeren** actief bij het rapporteren van (verdenkingen) van mensenhandel in meisjes, en trinden we 168 officials in het herkennen en aanpakken daarvan. In de drie landen werden 124 zaken onderzocht van mensenhandel in kinderen, van wie de meerderheid meisjes: 26 daders werden aangeklaagd en tot nu toe werd 1 dader veroordeeld.

In Noord-Ghana trinden we **232 traditionele leiders** in meisjesrechten en het tegengaan van schadelijke traditionele praktijken, zoals kindhuwelijken. Voorts bereikten we 3.600 mensen in 20 dorpen met onze bewustwordingscampagne over onderwerpen als kindhuwelijken, gendergerelateerd geweld, tienerzwangerschappen en seksueel geweld tegen meisjes.

232

Oekraïne

Onze partnerorganisatie de All-Ukrainian Foundation for Children's Rights (AUFRCR) bood het afgelopen jaar hulp aan tenminste 26.000 kwetsbare kinderen. In acht door het conflict getroffen regio's richtte AUFRCR negen centra op die psychologische, educatieve, sociale en juridische diensten bieden aan kinderen en ouders. AUFRCR organiseerde ook psychosociale activiteiten voor kinderen in acht veiligere regio's in het westen, waaronder een aantal zomerkampen voor meer dan zeshonderd Oekraïense kinderen. Onze partnerorganisatie Faith Hope Love kon in Odessa ruim 1.100 kinderen en volwassenen ondersteunen die op de vlucht voor geweld in deze havenstad aan de Zwarte Zee terechtkwamen.

Bereik communicatie

Kanaal	bereik
Website - bezoekers	81.700
Website - aantal pagina's	189.330
Volgers op Twitter	8.112
Volgers op LinkedIn	6.961
Volgers op Facebook	6.273
Volgers op Instagram	901
Bereik nieuwsbrief	1.178
Podcast	4.000

Foto: AZC Katwijk, school

5. ONZE IMPACT OP KINDERRECHTEN

In dit hoofdstuk beschrijven we per thematisch programma de impact die onze werkzaamheden in 2022 hadden op kinderen en hun rechten.

5.1 STRAFRECHT

Het programma Strafrecht van Defence for Children richt zich op een kindvriendelijk strafrechtstelsel voor zowel minderjarige slachtoffers, verdachten als daders. In het kader van de individuele beoordeling, waarbij rekening wordt gehouden met de leeftijd en persoonlijke omstandigheden van kinderen, wil Defence for Children de ontwikkeling van multidisciplinaire centra voor minderjarige slachtoffers (Barnahus) stimuleren. Daarnaast werken we aan de verbetering van rechtswaarborgen voor minderjarige slachtoffers en verdachten tijdens de strafrechtprocedure, met als doel dat zij beter kunnen participeren in hun eigen strafproces. Ook pleiten we voor kosteloze rechtsbijstand en een kindgerichte multidisciplinaire aanpak van minderjarige verdachten en daders. Tot slot zetten we ons in voor uitbreiding van het aanbod van voorzieningen die gericht zijn op het bijdragen aan herstel en het zoveel mogelijk wegnemen van de schadelijke gevolgen van een strafbaar feit.

De realisatie van onze doelen kwam in 2022 een stapje dichterbij. We werkten aan het vergroten van de kennis onder professionals en het publiek over het belang van multidisciplinaire centra voor minderjarige slachtoffers (Barnahus), zodat kinderen niet onnodig vaak dan wel op een manier die (meer) leed en trauma veroorzaakt, worden gehoord. Een samen met ons jongerenteam FOCUS uitgebracht rapport zorgde ervoor dat Slachtofferhulp Nederland meer oog kreeg voor wat jonge, vaak onzichtbare slachtoffers nodig hebben. Verder droegen onze inspanningen in twee EU-projecten bij aan een nu nog tijdelijke regeling over kosteloze rechtsbijstand aan alle kinderen die worden verdacht van het plegen van misdrijven. Wat herstelrecht betreft worden kleine stappen vooruit gezet. Op beleidsniveau is er meer aandacht voor en de Raad voor de Kinderbescherming verwijst vaker zaken door, maar de praktijk is versnipperd.

In 2022 was sprake van een zorgwekkende trend: het messenbezit onder jongeren nam toe net als het aantal ernstige geweldszaken (met dodelijke afloop) waarbij een minderjarige verdachte was betrokken. Het ministerie van Justitie en Veiligheid koos in Kamerbrieven voor een repressieve insteek, wat op gespannen voet staat met kinderrechten. Daarnaast stonden de rechtswaarborgen van minderjarige verdachten en de kwaliteit van jeugdprofessionals onder druk. Als gevolg van personeelstekorten kregen kinderen in justitiële jeugdinrichtingen volgens de inspecties Jeugd niet de zorg die zij nodig hebben. De legitimiteit van detentie stond en staat daardoor op de tocht.

Het VN-Kinderrechtencomité schreef in zijn eind februari 2022 uitgebrachte aanbevelingen dat Nederland maatregelen moet nemen om ervoor te zorgen dat kinderen die slachtoffer of getuige zijn van geweld, toegang hebben tot een multidisciplinaire aanpak, zodat herhaald slachtofferschap wordt voorkomen. Deze tot de overheid gerichte aanbeveling sluit aan bij ons eerste doel: het stimuleren van de ontwikkeling van multidisciplinaire centra voor minderjarige slachtoffers (hierna: Barnahus).

Het 'onder één dak'-principe van Barnahus, speciaal ontworpen voor kinderen, brengt alle betrokken professionals en instanties samen om een gecoördineerde respons te garanderen [↗](#). Het vermijdt meerdere (herhaalde) interviews en contacten en minimaliseert daarmee het risico op secundair slachtofferschap. De video die we in IJsland maakten, onze podcast, de gesprekken die we voerden én ons optreden in [Nieuwsuur](#) [23:04] op 3 november, waarmee we bijna een miljoen kijkers bereikten, droegen bij aan de toenemende kennis en steun voor een Barnahus-netwerk. Enigszins teleurstellend zei het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport voorafgaand aan de uitzending dat samenwerking tussen organisaties niet onder één dak hoeft plaats te vinden. Hoewel er nog een weg te gaan is om meer partijen aan boord te krijgen, is in Rotterdam inmiddels een eerste initiatief zichtbaar (Filomena).

Dat de hulp die minderjarige slachtoffers van ernstige gewelds- en/of zedenmisdrijven ontvangen ontoereikend is, bleek uit de bevindingen van het jongerenteam dat gedurende twee jaar betrokken was bij ons EU-project [Focus on my needs](#). De uitkomst was schokkend: 73% van de jonge slachtoffers doet niets na een ernstige gebeurtenis. De stap naar de politie is te groot en hulp te versnipperd of niet passend. Over de bevindingen publiceerden we in 2022 samen met de jongeren het [rapport](#): *‘Wachten tot het overgaat? Wat jongeren doen én nodig hebben bij een delict dat schaamte of angst oproept’*. Bovendien spraken we met jongeren in een podcast over mogelijke oplossingen. Mede naar aanleiding daarvan voerde Slachtofferhulp Nederland concrete veranderingen door om minderjarige slachtoffers en specifiek de groep ‘onzichtbare jonge slachtoffers’ beter te kunnen helpen.

In 2022 werkten we ook aan meer bewustwording over een kindgerichte individuele beoordeling van zowel minderjarige verdachten als slachtoffers. We publiceerden podcasts over het kindvriendelijk horen van minderjarige slachtoffers én van jonge verdachten. Daarnaast agendeerden we in het project *FOCUS on my needs* het recht op een individuele beoordeling via meerdere multidisciplinaire bijeenkomsten in Nederland en een aantal andere landen. Gezien het feit dat de rol van minderjarige verdachten en slachtoffers vaak wisselt, is het belangrijk dat zij dezelfde kindgerichte voorlichting en begeleiding krijgen. Dit bleek ook tijdens onze multidisciplinaire gesprekken en expertsessies met zowel ketenpartners vanuit justitie en politie als vanuit de slachtofferkant.

Voorts pleitten we in 2022 via twee EU-projecten voor de uitbreiding van kosteloze rechtsbijstand aan kinderen die betrokken zijn bij een strafprocedure. Onze inspanningen droegen bij aan de totstandkoming van een tijdelijke regeling op dit gebied, waardoor ook niet-aangehouden minderjarige verdachten die op het politiebureau worden uitgenodigd (‘ontboden’) voor verhoor, recht hebben op gratis rechtsbijstand. Het ministerie van Justitie en Veiligheid gaf aan de kosteloze rechtsbijstand aan deze kinderen te zijner tijd in de wet te willen verankeren.

Om de kwaliteit van de juridische bijstand te verbeteren, deden we samen met onze Europese projectpartners aanbevelingen en ontwikkelden we een tool om kennisdeling tussen jeugdprofessionals in Europa te verbeteren.

Wat het herstelrecht betreft, was 2022 op beleidsniveau veelbelovend. In het ‘Beleidskader herstelvoorzieningen gedurende het strafproces’ staat dat een herstelvoorziening in alle zaken met een jeugdige verdachte of veroordeelde moet worden overwogen. De Raad voor de Kinderbescherming verwees zaken in 2022 vaker door naar een herstelrechtelijke voorziening. Dit biedt mogelijkheden voor specialisatie en doorontwikkeling van jeugdherstelinterventies. Ondanks de positieve signalen bleef het aantal jeugdzaken waarin een herstelvoorziening wordt aangeboden, vergeleken met het aantal jongeren dat in aanraking komt met justitie, echter laag. De komende jaren is het belangrijk om herstelrecht een meer centrale plek te geven in het jeugdstrafrecht door in te zetten op meer kennis bij professionals en een gespecialiseerd aanbod voor kinderen en jongeren.

Maartje Berger, juridisch adviseur Jeugdrecht

“We hebben binnen het EU-project *FOCUS on my needs* goede ervaringen opgedaan met het vormgeven van betekenisvolle jongerenparticipatie. Ketenpartners die zowel werkzaam zijn met jonge verdachten als slachtoffers, werkten soepel samen met ons jongerenteam FOCUS. Het rapport dat uit het project voortkwam, liet zien dat kinderen vaak letterlijk wachten tot het overgaat. We wisten ze door ons werk uit de onzichtbaarheid te halen en daar ben ik trots op.”

5.2 SEKSUELE UITBUITING VAN KINDEREN

Defence for Children - ECPAT werkt aan het beschermen van kinderen tegen alle vormen van seksuele uitbuiting. We richten ons op het verbeteren van wetgeving, beleid en praktijk. Daarnaast zetten we ons in voor de bescherming van minderjarige slachtoffers van seksueel geweld in het strafproces en pleiten we voor het opleggen van passende straffen aan daders. Tot slot willen we de bewustwording en het commitment van professionals in het voorkomen en bestrijden van seksuele uitbuiting en seksueel misbruik van kinderen vergroten, zowel in Nederland als internationaal. Wij hebben in ons werk continue aandacht voor de diversiteit van de slachtoffergroep en zien toe op een gender- en cultureel sensitieve bejegening.

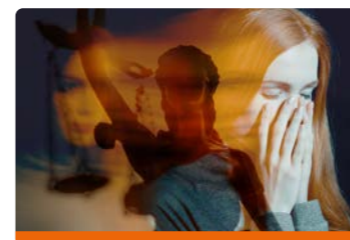
In 2022 stonden we ongeveer tien gemeenten bij in de integratie van kinderbescherming in het gemeentelijk mensenhandelbeleid. De bewustwording over de noodzaak om seksuele kinderuitbuiting tegen te gaan nam in 2022 verder toe, wat deels te danken is aan de inzet van het platform HOPE. Samen met deze ervaringsdeskundige jongeren en Terre des Hommes publiceerden we een taalgids in het kader van seksuele gedragingen tegen kinderen en een daarop gebaseerde online termenchecker. Op die manier willen we victim blaming en stigma voorkomen. In de toerismesector boekten we succes door in samenwerking met Booking.com nieuwe e-learnings uit te brengen over signalen van seksuele uitbuiting. Daarnaast besloot het ministerie van Buitenlandse Zaken de internationale bestrijding van seksuele uitbuiting van kinderen wederom drie jaar te financieren, hetgeen mede het gevolg was van de jarenlange inspanningen en pleitbezorging van Defence for Children – ECPAT in het Down to Zero-programma.

Het afgelopen jaar deden zich een aantal goede ontwikkelingen voor op het gebied van wet- en regelgeving ter bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting. Zo werd door de landelijke overheid van elke gemeente verwacht dat zij een aanpak tegen mensenhandel ontwikkelden. Verder is in 2022 het wetsvoorstel Wet seksuele misdrijven ingediend. Het is gericht op het, waar relevant, moderniseren van het Wetboek van Strafrecht en het verbeteren van de bescher-

ming van slachtoffers van seksuele misdrijven. Ook de Europese Commissie kwam in 2022 met een wetsvoorstel. Daarin staat dat aanbieders van online diensten verplicht zijn online seksueel kindermisbruik actief tegen gaan. In het kader van de publieke consultatie leverde Defence for Children – ECPAT de nodige [kinderrechtelijk input](#).

Defence for Children – ECPAT werkte in 2022 met ondersteuning van de Adesium Foundation en Janivo in ongeveer tien gemeenten in twee verschillende trajecten aan de integratie van kinderrechten in het gemeentelijke mensenhandelbeleid, waaronder seksuele uitbuiting valt. Een mooie ontwikkeling, aangezien gemeenten bij de aanpak van mensenhandel kinderrechten en het bieden van specialistische, doorlopende zorg aan kinderen die het slachtoffer zijn van seksuele uitbuiting, vaak over het hoofd zien. We hebben echter nog veel werk te doen om ervoor te zorgen dat álle gemeenten een kindgericht beleid hebben en uitvoeren. De opbouw naar meerdere gemeenten en grotere samenwerkingsverbanden gaat door in 2023.

In de Coalitie tegen Seksuele Kinderuitbuiting droegen we in 2022 bij aan het (opnieuw) opnemen van een passage in het regeerakkoord over de noodzaak mensenhandel te bestrijden. Daarnaast maakten we ons met succes hard voor verlenging van het actieprogramma Samen tegen Mensenhandel. Het budget wordt vanaf 2023 structureel opgehoogd naar twee miljoen euro per jaar. Daarmee kwam het kabinet tegemoet aan een van de grootste kritiekpunten die wij hadden op het beleid: het gebrek aan middelen om de politieke en ambtelijke ambities om te zetten in resultaten. Bij het vormgeven van het programma is het door ons en het Centrum tegen Kinder- en Mensenhandel opgezette platform HOPE betrokken. HOPE, dat bestaat uit jongeren die als minderjarige te maken hebben gehad met seksuele uitbuiting, vertegenwoordigt het perspectief van minderjarige slachtoffers.

Wat betreft gepaste straffen voor daders van seksueel geweld tegen kinderen, pleit Defence for Children al sinds 2020 voor een betere strafmotivering, dit naar aanleiding van een door ons uitgevoerd [jurisprudentieonderzoek](#). In 2022 leidde onze pleitbezorging tot hoopgevend nieuws. Minister Yesilgöz van Veiligheid en Justitie maakte na een door de Tweede Kamer aangenomen motie in april 2022 bekend hierover in gesprek te gaan met het Openbaar Ministerie en de rechtspraak. Wat het effect ervan zal zijn, is nog onduidelijk. Omdat wijzigingen in het strafproces langzaam gaan en beïnvloeding van de rechterlijke macht lastig is, schreven we, mede vanuit de invalshoek van minderjarige slachtoffers, een wetenschappelijke bijdrage voor het goed gelezen vakblad Strafbblad.

Verder werkten we in 2022 onvermoeid verder aan het vergroten van de bewustwording en het commitment van professionals om seksuele uitbuiting en seksueel misbruik van kinderen te voorkomen en te bestrijden. Zo lanceerden we in februari 2022 in samenwerking met Terre des Hommes en HOPE een taalgids en een daarop gebaseerde online [Termenchecker](#). De gids is een naar de Nederlandse context vertaalde versie van door ECPAT International ontwikkelde richtlijnen. Met de gids willen we *victim blaming* en stigma voorkomen, recht doen aan de ernst van seksuele misdrijven en de noodzaak tot uitbanning ervan benadrukken. We roepen professionals, overheden, journalisten en het publiek in de Termenchecker op onder andere te stoppen met termen als 'kinderprostitutie', 'loverboy' of 'pedofiel'.

In de bestrijding van seksuele uitbuiting van kinderen in toerisme beheert Defence for Children de meldingswebsite www.dontlookaway.nl, waar mensen vermoedens van kindermisbruik in het buitenland kunnen melden. De meldingen worden gedeeld met de Nederlandse politie die deze doorzet naar de politie in het land waar het

vermoedelijke kindermisbruik plaatsvond. We werken met touroperators om reizigers bekend te maken met het meldpunt en voeren iedere zomer campagne via Facebook en Instagram. Meerdere reisorganisaties die zich inzetten voor de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting, deelden de campagne op hun eigen kanalen. We bereikten in 2022 426.412 mensen, een prachtig resultaat.

Verder werkten we via een [gedragscode](#) met toerismebedrijven, waaronder de ANWB, TUI en Corendon, aan de implementatie van kinderbeschermingsmaatregelen. In 2022 werd Booking.com lid van The Code en ontwikkelden we samen twee e-learnings voor het interne online trainingsplatform van Booking.com. Daarnaast volgden ruim 1.100 (toekomstige) professionals onze e-learnings om signalen van seksuele uitbuiting in hotels en vakantieparken te herkennen, zodat zij beter kunnen handelen om kinderen te beschermen. Deze [e-learnings](#) zijn opgenomen in het aanbod van RecreatieHero (het leerplatform voor de recreatiesector) en in het studiemateriaal voor toeristische mbo-opleidingen.

Internationaal waren we in 2022 met onze ECPAT-partners actief in landen in Latijns-Amerika en Azië, en met ECPAT International in Bangkok. Een belangrijk moment in 2022 was toen het ministerie van Buitenlandse Zaken in 2022 besloot de internationale bestrijding van seksuele uitbuiting van kinderen wederom drie jaar te willen financieren, nadat Nederland dat aanvankelijk had laten aflopen. Dit besluit werd mede ingegeven door de jarenlange inspanningen en pleitbezorging van Defence for Children – ECPAT en haar partners in de Down to Zero-Alliantie. Met deze Alliantie ronden we halverwege het jaar het éénjarige programma [Building Back Better-programma](#) af. Het richtte zich op de groeiende seksuele uitbuiting van kinderen in twaalf landen in Latijns-Amerika en Azië, tijdens en na de coronapandemie. Vele acties en initiatieven zorgden ervoor dat de stem van jongeren beter werd gehoord en hun weerbaarheid vergroot.

In Brazilië bracht Defence for Children – ECPAT samen met haar partners en de Nederlandse ambassade voor het eerst sinds jaren de Braziliaanse overheid en het maatschappelijk middenveld bijeen. Er werden eerste voorzichtige stappen

gezet en concrete afspraken gemaakt om weer samen te werken aan de bestrijding van seksuele uitbuiting van kinderen in reizen en toerisme. Na een lange vertraging vanwege corona kon ook worden begonnen met een samenwerking in Phang Nga, Thailand, waar Defence for Children – ECPAT met partners TUI, de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en Plan International Nederland professionals trainde in het herkennen van signalen van seksuele uitbuiting en hoe te handelen.

Celine Verheijen, projectcoördinator Kinderrechten en Seksuele Uitbuiting

“Om kinderen te beschermen en daders op te sporen, zijn oplettende professionals én omstanders nodig op plekken waar seksuele uitbuiting van kinderen plaatsvindt. We zijn trots dat we belangrijke spelers in de toerimesector hebben meegekregen in het trainen van hun personeel en dat we daar in 2022 Booking.com aan konden toevoegen. Ook hun medewerkers kunnen daardoor signalen van seksuele uitbuiting van kinderen herkennen en zo uitbuiting tegengaan.”

5.3 INCLUSIEF ONDERWIJS

Het doel wat wij met ons thematische programma **Inclusief Onderwijs** nastreven is dat alle kinderen samen naar school gaan in één inclusief onderwijssysteem en dat het belang van het kind bij de toegang tot onderwijs altijd voorop staat. Daarnaast horen volgens internationale verdragen alle kinderen inhoudelijk en kwalitatief goed onderwijs te krijgen om zich zo volledig mogelijk te kunnen ontwikkelen en ontplooiën. Bovendien moeten alle kinderen zorg en ondersteuning op maat krijgen om volwaardig deel te kunnen nemen aan het onderwijs.

De realisatie van onze doelen kwam in 2022 een stapje dichterbij: het kinder-rechtenkader werd verankerd in het wetsvoorstel hoorrecht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Tegelijkertijd zien we dat het ministerie van OCW nog onvoldoende toewerkt naar de verwezenlijking van inclusief onderwijs conform internationale en Europese verdragsverplichtingen. Er wordt gestreefd naar meer integratie en niet naar inclusie. Defence for Children maakt zich daarnaast zorgen over het stijgende lerarentekort, waardoor de kwaliteit van het onderwijs verder onder druk komt te staan. Ook is er in het huidige onderwijssysteem voor veel kinderen niet de juiste zorg en ondersteuning beschikbaar. Kinderen krijgen hierdoor geen passend onderwijsaanbod, zitten thuis en komen vaak in een (sociaal) isolement terecht.

Sinds januari 2022 is er een nieuwe minister voor het primair- en voortgezet onderwijs en in het coalitieakkoord werd voor het eerst opgenomen dat het kabinet streeft naar inclusief onderwijs waarbij kinderen met en zonder een beperking of ziekte samen naar school gaan. In februari gaf het VN-Kinderrechtencomité de Nederlandse Staat de aanbeveling ervoor te zorgen dat alle kinderen met een beperking toegang hebben tot, en kunnen profiteren van, inclusief onderwijs op alle onderwijsniveaus. De begroting van het ministerie van OCW die in september werd gepresenteerd, besteedt aandacht aan kansengelijkheid, maar roept nog veel vragen op als het gaat om de realisatie van het voorgenomen inclusief onderwijs.

In deze context kwamen wij in 2022 via onze Kinderrechtenhelpdesk op voor het belang van ieder kind en het recht op onderwijs en ontwikkeling. We behandelden in totaal 66 onderwijszaken. We weten van ten minste 23 kinderen dat onze juridische ondersteuning een positieve verandering in hun leven heeft veroorzaakt. Als direct gevolg van onze werkzaamheden konden twee kinderen met een beperking in het regulier onderwijs blijven, ontving één kind de juiste begeleiding om een leerachterstand te verhelpen en konden twintig kinderen die zonder verblijfsvergunning in de noodopvang verbleven, toch naar school.

Defence for Children ziet dat er vooruitgang plaatsvindt, hoewel onze juridische ondersteuning niet voor iedereen verschil kon maken. Dit komt met name door het huidige gesegregeerde onderwijssysteem en bestaande barrières in nationale wet- en regelgeving. Er kan daardoor niet altijd conform de rechten die kinderen op grond van internationale verdragen hebben, worden gehandeld.

Los van onze helpdesk werkten we het afgelopen jaar aan het agenderen, aanjagen en borgen van noodzakelijke systeemaanpassingen om kinderen met een beperking volwaardig te laten meedoen en een inclusief onderwijssysteem te verwezenlijken. Zo gaven we in juni tijdens de goed bezochte conferentie ‘Naar Inclusiever Onderwijs’ een workshop over het internationale kinder-rechtenkader omtrent inclusief onderwijs. Ook namen we deel aan overleggen, georganiseerd door het ministerie van OCW, over de werkagenda naar inclusief onderwijs.

Gedurende het jaar spraken we meerdere keren met Tweede Kamerleden, deden we suggesties voor feitelijke vragen over de begroting van het ministerie van OCW en gaven we input ten behoeve van de onderwijsdebatten in de Tweede Kamer. Daarbij namen we de ervaringen en visies van ervaringsdeskundige jongeren van de adviesraad EigenWijsheid van het Landelijk Actie Komitee Scholieren (LAKS) mee. Een positieve ontwikkeling met betrekking tot de pleitbezorging is dat onze kinderrechtelijke input is meegenomen in het wetsvoorstel van D66 om het leerrecht wettelijk te verankeren. Het wetsvoorstel ligt nu voor advies bij de Raad van State. Daarnaast werd er in debatten naar inclusief onderwijs verwezen en gebruikt het ministerie van OCW voortaan de term ‘inclusief onderwijs’ in plaats van ‘inclusiever onderwijs’.

Verder zijn we trots op het manifest waarin we de regering oproepen het lerarentekort op te lossen. We boden de minister van Primair en Voortgezet Onderwijs dit manifest eind 2022 aan, samen met de Algemene Onderwijsbond (AOB) en Ouders & Onderwijs. Wij vinden dat het op orde hebben van de randvoorwaarden essentieel is voor zowel het functioneren van een onderwijssysteem als voor de

realisatie van inclusief onderwijs. Het manifest is door 7.800 mensen ondertekend en wordt gesteund door meerdere relevante belangenorganisaties op het gebied van onderwijs, waaronder LBVSO, het Kinderrechtencollectief, LAKS en FNV.

Jantine Walst, juridisch adviseur Kinderrechten, Migratie en Onderwijs

“Het internationale kinderrechtenskader heeft mede door de input van Defence for Children een prominente plek gekregen in de hoofdlijnennotitie leerrecht van D66. Daar zijn we trots op.

Deze notitie vormt de basis van het wetsvoorstel leerrecht dat tot doel heeft om het moeilijker te maken om kinderen met een beperking vrij te stellen van de leerplicht. Ook zijn we trots op het manifest waarmee we eind 2022 samen met de Algemene Onderwijsbond en Ouders & Onderwijs aandacht vroegen voor het lerarentekort.”

5.4 FAMILIE

Het uitgangspunt van het programma Familie is dat ieder kind recht heeft om op te groeien in een veilige en passende gezinsomgeving. Defence for Children werkt hard aan de juridische ondersteuning van kinderen en hun ouders en het versterken van hun rechtspositie, om zo scheiding van kinderen en ouders te voorkomen ten behoeve van het behoud van familielevens. Onze bijzondere aandacht in dit verband heeft het voorkomen van dakloosheid van gezinnen met kinderen. Verder willen we de rechtspositie versterken van kinderen die in alternatieve zorg opgroeien, waarbij we ons vooral richten op kinderen met een kindbeschermingsmaatregel (het zogenoemde gedwongen kader). Tot slot zetten we ons in voor het verhogen van de kwaliteit van alternatieve zorg, zodat deze voldoet aan kinderrechtelijke standaarden.

In 2022 wist onze Kinderrechtenhelpdesk door het geven van juridisch advies meerdere gezinnen te behoeden voor dakloosheid. De ruchtbaarheid die we hieraan op onze website gaven, zorgde ervoor dat er meer aandacht kwam voor deze problematiek en we beter te vinden zijn op dit thema. Daarnaast kwam de uitspraak van de rechtbank in onze ‘waterzaak’ veel in de media. Het resulteerde in, later ook door de Tweede Kamer gedeelde, maatschappelijke verontwaardiging: kinderen horen toegang te hebben tot water. Wat de rechtspositie van kinderen betreft, boekten we twee successen: de minister zegde toe om het recht van broertjes en zusjes om na een uithuisplaatsing in principe samen te worden geplaatst wettelijk vast te leggen en het werken aan terugplaatsing van uithuisgeplaatste kinderen kwam door ons rapport ‘Terug naar huis’ meer in het vizier van beleidsmakers en professionals. Tot slot leidde onze (gezamenlijke) pleitbezorging op het gebied van interlandelijke adoptie tot het uitdrukkelijk vooropstellen van het belang van het kind en een door de minister van Rechtsbescherming uitgesproken intentie om interlandelijke adoptie af te bouwen.

Code zwart, zo noemden jeugdbeschermers en de FNV de situatie in de jeugdzorg in 2022. Er kwam uit verschillende hoeken kritiek: de sector zou leeglopen, de werkdruk zou te hoog zijn en de jeugdzorginstellingen zouden meer geld moeten krijgen. Deze en andere problemen in de jeugdzorg waren een belangrijk onderwerp van discussie in de Tweede Kamer, waar hervormingen werden beloofd. Te bespreken thema’s betroffen onder meer wachtlijsten, gesloten jeugdhulp, kinderen met complexe problematiek, waarheidsvinding en kindbeschermingsmaatregelen bij complexe scheidingen.

Daar kwam bij dat de toeslagenaffaire het debat rondom het uithuisplaatsen van kinderen deed oplaaien. Het recht doen aan slachtoffers via een hersteloperatie verliep zeer moeizaam, kreeg veel kritiek en was onderdeel van de discussie over de relatie tussen burgers en overheid. De rechtspraak en de jeugdbescherming reflecteerden intussen intern op hun rol bij uithuisplaatsingen van kinderen uit gezinnen die slachtoffer waren van de affaire. Ook gaven ze aan hun werkwijze bij het inzetten van andere kindbeschermingsmaatregelen nader te willen onderzoeken.

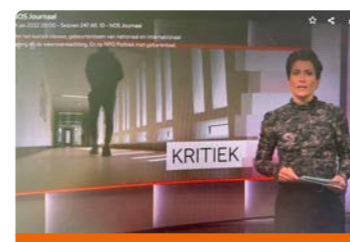
Los daarvan vond in 2022 de inval in Oekraïne plaats met een enorme impact op kinderen en gezinnen in Oekraïne en zij die naar het buitenland vluchtten. Het conflict zorgde in Nederland voor een energiecrisis en hogere kosten voor gezinnen. Ook de woningnood en het gebrek aan plekken in de maatschappelijke opvang vormden belangrijke knelpunten. Daardoor namen, mede als gevolg van de aanzienlijke inflatie, armoede en het risico op dakloosheid onder gezinnen met kinderen toe.

Dit zagen we aan het aantal keren dat onze webpagina met veelgestelde vragen over armoede en dakloosheid werd bezocht. Ook behandelden we op onze Kinderrechtenhelpdesk gemiddeld elke week een vraag over (dreigende) dakloosheid. We konden er een aantal gezinnen voor behoeden en voorkwamen in enkele gevallen het scheiden van ouders en kinderen wegens (dreigende) dakloosheid. Zowel gemeenten als rijksoverheid worstelden met de problematiek en keken naar elkaar voor oplossingen. Rechters lieten weten dat een politieke oplossing nodig is. In nauw overleg met Defence for Children schreven de gemeentelijke kinderombudsmannen een gezamenlijke brandbrief. Een structurele en duurzame oplossing waarin het belang van het kind centraal staat, is echter nog niet in zicht.

In april 2022 deed de rechtbank uitspraak in de door ons met het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM) aangespannen [rechtszaak](#) tegen de Nederlandse staat en publieke waterbedrijven Dunea en PWN. De rechtbank oordeelde dat het niet per definitie onrechtmatig is als gezinnen met kinderen van het drinkwater worden afgesloten wanneer ouders de waterrekening niet kunnen betalen. Deze uitspraak kreeg veel media-aandacht, onder andere in Trouw en het magazine van Amnesty Nederland, en leidde tot maatschappelijke verontwaardiging. Ook onder Tweede Kamerleden, want begin 2023 bleek dat een meerderheid vindt dat kinderen vanwege hun kwetsbaarheid altijd toegang moeten hebben tot drinkwater. Het in 2022 door ons ingestelde hoger beroep tegen de uitspraak dient op 11 december 2023.

Wat betreft de verbetering van de rechtsbescherming van kinderen in alternatieve zorg, kwam in 2022 een belangrijk doel van Defence for Children nader in zicht. Na een jarenlange inspanning van Defence for Children met SOS Kinderdorpen zegde de minister van Rechtsbescherming toe dat het beginsel dat broertjes en zusjes samen worden geplaatst bij uithuisplaatsing, tenzij dit niet in het belang is van (één van) de kinderen, in de wet wordt verankerd. Defence for Children deelde vervolgens een juridisch advies over hoe de wettelijke verankering eruit kan zien en volgt dit nader op in 2023.

Begin 2022 publiceerden we ons rapport 'Terug naar huis', dat gaat over de noodzaak tijdige en passende hulp aan ouders en kinderen te bieden om uithuisplaatsing te voorkomen en thuisplaatsing te bevorderen. Het rapport maakte veel los. We lichtten het toe op NPO Radio 1, het werd in het [NOS Journaal van 20:00 uur \[16:30\]](#) aangekaart en we vertelden erover in het radio-programma van Argos. Daarna werden er Kamervragen gesteld, wat leidde, conform onze aanbevelingen, tot een onderzoeksopdracht aan een multidisciplinair onderzoeksteam van de Universiteit Leiden om scherper zicht te krijgen op hoe het terugplaatsen van kinderen kan worden verbeterd. Het geheel leidde ertoe dat het Nederlands Jeugdinstituut de Richtlijn Uithuisplaatsing herzag, aan de titel 'en Terugplaatsing' toevoegde en de in de oude richtlijn genoemde standaardtermijnen voor gezagsbeëindiging schrapte. Hiermee werden, in elk geval op papier, belangrijke stappen gezet om vroegtijdig betere hulp te bieden ter voorkoming van (langdurige) uithuisplaatsingen.

Daarnaast bracht Defence for Children in 2022 samen met CoMensha en ICDI, gesteund door veertien belangenorganisaties van interlandelijk geadopteerden en diverse experts, [haar visie op interlandelijke adoptie](#) onder de aandacht van zowel de Tweede Kamer, de Raad voor Strafrechtspleging en Jeugdbescherming (RSJ) als de media. In onze ogen is ieder kind dat het slachtoffer wordt van misstanden of anderszins lijdt onder interlandelijke adoptie, er één te veel. We pleitten daarom voor een permanente stop op interlandelijke adoptie en wezen

er keer op keer op dat het belang van het kind leidend hoort te zijn en geen andere belangen. De minister van Rechtsbescherming sprak uit dat hij interlandelijke adoptie idealiter terug wil brengen naar nul, verminderde het aantal landen waaruit kinderen nu nog kunnen worden geadopteerd en gaf aan dat alleen het belang van het kind telt in beslissingen over interlandelijke adoptie.

Verder werkte Defence for Children namens het Kinderrechtencollectief aan het bevorderen van kinder- en jongerenparticipatie in gemeenten, wat sinds de decentralisatie van overheidstaken nog belangrijker is geworden. We voorzagen alle gemeenten in 2022 van een raadsadres over de verankering van kinder- en jongerenparticipatie in gemeentelijk beleid. Het werd in alle gemeenteraden geagendeerd en een bijbehorende conceptmotie werd in diverse gemeenten, waaronder Assen, ingediend. Daarnaast gaven we trainingen aan professionals en jongeren over jeugdparticipatie in gemeentelijk beleid over jeugdzorg en armoede. We zien mede door ons werk een sneeuwbaaleffect ontstaan: steeds meer gemeenten doen mee!

Tot slot positief nieuws vanuit het Better Care Network Nederland (BCNN), een netwerk van individuen en Nederlandse organisaties, waaronder Defence for Children. In overeenstemming met de doelstelling, bouwde het BCNN in 2022 verder aan het kweken van meer bewustzijn over de schadelijkheid van het opgroeien en het doen van vrijwilligerswerk in kindertehuizen. Uit gesprekken met onderwijsinstellingen, op discussiefora van reizigers en sociale media, en uit door donateurs van weeshuizen gestelde kritische vragen, blijkt dat daarin in 2022 vooruitgang is geboekt. Ook begeleidde het BCNN afgelopen jaar zeven particuliere initiatieven die residentiële zorg bieden aan kinderen in Kenia, Brazilië, Peru, Filipijnen, Nepal en Ghana. Gedurende het intensieve coachings-traject maakten ze een plan om meer familiegericht te gaan werken en kinderen binnen hun instelling zoveel mogelijk terug te plaatsen naar familie.

Eva Huls, advocaat-in-dienstbetrekking:

“Waar ik trots op ben is het rapport ‘Terug naar huis’, met waardevolle input van verschillende professionals. Dankzij de mooie samenwerking met de journalistiek wisten we in totaal ongeveer acht miljoen mensen te bereiken. Naar aanleiding van het rapport stelden politici Kamervragen, waarna de minister opdracht gaf tot verdiepend wetenschappelijk onderzoek. In de praktijk betekent het dat er meer aandacht is voor terugplaatsing van kinderen die uit huis zijn geplaatst.”

5.5 MIGRATIE

Defence for Children wil dat het belang van het kind centraal komt te staan in wetgeving, beleid en praktijk daar waar het gaat om kinderen in migratie. We komen op voor hun belang en identificeren knelpunten. We richten ons daarbij vooral, maar niet alleen, op kinderen met een vluchtelingenachtergrond. Om kinderrechten en het belang van het kind verankerd te krijgen in de Vreemdelingenwet, voorzien we relevante politici zoveel mogelijk van juridische input en informatie. Tot slot hebben we onszelf tot doel gesteld om relevante beleids- en uitvoeringsinstanties aan te zetten tot beleid en praktijk dat rekening houdt met het belang van het kind en kinderen ondersteunt in een gezonde ontwikkeling.

In 2022 gaven we in 361 migratiezaken individueel juridisch advies aan kinderen via onze Kinderrechtenhelpdesk, waarmee we 45 mooie successen boekten. Zo was het werk van onze helpdeskjuristen de grote aanjager van Kamervragen en een ingediende motie over de ongelijke behandeling van kinderen die een verblijfsvergunning hadden aangevraagd in het kader van de Afsluitingsregeling (ofwel: het Kinderpardon). De motie leidde tot een beleidswijziging én verblijfsvergunningen voor twintig kinderen, hun broertjes en zusjes en hun ouders.

Daarnaast zijn we zeer verheugd dat er een doorbraak is in zaken van meisjes uit Guinee die risico lopen op vrouwelijke genitale verminking. Mede door onze vasthoudendheid is er, na een door ons ingediende klacht bij het Europese Hof voor de Rechten van de Mens, in 2022 alsnog een asiilvergunning verleend aan een meisje en haar moeder die eerder tot de Raad van State waren uitgeprocedeed in hun asielprocedure. Ondanks deze successen zien we in 2022 weinig vooruitgang als het gaat om het daadwerkelijk rekening houden met het belang van het individuele kind in migratie.

De inval van februari 2022 in Oekraïne zorgde voor een forse toename van mensen, waaronder kinderen, op de vlucht in Europa. Dit zette de opvang van vluchtelingen uit andere landen extra onder druk. In juni 2022 riep het kabinet de opvangcrisis, een beleids crisis, uit tot nationale crisis. Er was veel aandacht voor de schrijnende situatie in de noodopvang, waardoor de aandacht voor kinderen in de reguliere opvang wat verslaptte. Om de komst van gezinsleden van vluchtelingen te verminderen, introduceerde de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid in augustus 2022 de zogeheten nareismaatregel, een maatregel die evident in strijd was met het Europees recht en het VN-Kinderrechtenverdrag. Statushouders zonder huisvesting mochten hun gezinnen pas na een wachttijd van zes maanden laten overkomen naar Nederland. Meerdere rechters oordeelden eind 2022, in lijn met de ook door ons geuite kritiek, dat dit in strijd is met mensenrechtenverdragen. De Raad van State oordeelde vervolgens dat de nareismaatregel onwettig is en in strijd met de Vreemdelingenwet en de Europese gezinsherenigingsrichtlijn.

Kinderrechtenhelpdesk

De Kinderrechtenhelpdesk van Defence for Children gaf in 2022 in 361 migratiezaken individueel juridisch advies. Veel van deze zaken lopen nog, maar we boekten het afgelopen jaar 45 successen die de toekomst van individuele kinderen duurzaam hebben veranderd. Zo kregen ongeveer twintig gezinnen als gevolg van een beleidswijziging alsnog een verblijfsvergunning. Dit gebeurde na

een in december 2021 door de Tweede Kamer aangenomen motie, waaraan de Kinderrechtenhelpdesk een belangrijke bijdrage had geleverd: het overzicht over vele kinderpardonzaken door de jaren heen zorgde ervoor dat onze juristen in deze zaken ongelijke behandeling van kinderen signaleerden. Dit leidde tot Kamervragen, zorgde er mede voor dat de motie werd ingediend en aangenomen, en resulteerde in 2022 in een beleidswijziging en verblijfsrecht voor twintig gezinnen die op grond van de Afsluitingsregeling van het kinderpardon een verblijfsvergunning hadden aangevraagd.

In 2022 gingen we in gesprek met beleids- en uitvoeringsinstanties om hen aan te zetten in zowel beleid als praktijk rekening te houden met het belang van het kind. We zien echter dat de belangen van een individueel kind het vaak afleggen tegen het belang van het voeren van een restrictief migratiebeleid. Maatwerk ten aanzien van kinderen wordt moeilijk gemaakt door onjuiste of onvolledige implementatie van het VN-Kinderrechtenverdrag, Europese regelgeving en mensenrechtelijke waarborgen in Nederlandse migratiewetgeving en daaruit voortvloeiende uitvoering door uitvoeringsorganisaties. Zo laat de IND in individuele zaken het belang van het kind nog steeds niet door deskundigen in kaart brengen. Verder zijn er nog altijd geen concrete stappen ondernomen om toezeggingen uit het regeerakkoord te realiseren: een flexibeler opvangsysteem, het aantal verhuizingen terugdringen en het belang van het kind meewegen in de asielprocedure.

Goed nieuws is dat er het afgelopen jaar een doorbraak plaatsvond voor meisjes uit Guinee die risico lopen op vrouwelijke genitale verminking bij terugkeer naar dat land. Defence for Children is al jaren betrokken bij deze zaken, maar in de afgelopen tien jaar was er nooit een positieve uitspraak van de Raad van State als hoogste bestuursrechter in procedures op dit gebied. In 2021 diende Defence for Children een klacht in bij het Europese Hof voor de Rechten van de Mens namens een moeder en haar dochter. Nog voordat er uitspraak was gedaan, werden ze begin 2022 uitgenodigd tot het doen van een nieuwe asielaanvraag. Deze werd kort daarop ingewilligd, waardoor de moeder en haar dochter in Nederland mogen blijven. Vervolgens week de Raad van State, in een vergelijk-

bare zaak waarbij wij eveneens betrokken waren, eindelijk af van zijn tot dan toe gevolgde lijn. De Raad oordeelde in het voordeel van een Guinees meisje, waarbij anders dan voorheen meer aandacht was voor de individuele aspecten van de zaak.

Om onze andere doelen te bereiken, werkten we in 2022 opnieuw nauw samen met onze jongerenambassadeurs, een groep jonge vrijwilligers die ervaring hebben met de asielprocedure en langdurig verblijf in onzekerheid in een opvanglocatie. Ze deelden het afgelopen jaar twee keer hun ideeën over kindvriendelijke en stabiele opvang met de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en drongen er bij hem op aan om kinderen snel uitsluitel te geven over hun recht op verblijf in Nederland. Ze gingen eveneens met een VVD-Kamerlid Ruben Brekelmans in gesprek. Onze ambassadeurs speelden verder een rol in de organisatie van onze ‘Ik Blijf Hier-dag’: een dag voor kinderen zonder verblijfsrecht die al langer dan vijf jaar in Nederland zijn. We hadden een mooi, betekenisvol programma voorbereid met gezellige, serieuze, in- en ontspannende onderdelen. De dag vond plaats op 3 september en er waren 35 in Nederland gewortelde kinderen aanwezig. We spraken met hen over migratieterminologie en nemen hun input mee in onze in 2023 te publiceren taalgids.

Precious (17), een van de gewortelde kinderen die op onze Ik blijf hier-dag was:

“Ik vond het een superleuke dag. Ook om andere kinderen te zien die in dezelfde situatie als ik zitten. Wat ik ook leuk vond om te doen waren de verschillende soorten activiteiten en de dilemma’s over kinderrechten waarbij iedereen zijn mening mocht geven. Defence for Children heeft ons mooi opgevangen en dat ze een actie voor ons, kinderen zonder verblijfsvergunning, zijn gestart is heel fijn.”

Emanuella (12) was er ook bij:

“Ik was heel erg blij dat er aandacht aan ons werd besteed en met al de leuke activiteiten, want als iemand zonder verblijfsvergunning kun je niet zulke leuke dingen doen. Daarom ben ik heel blij dat ik die dag kon meemaken bij Defence for Children.”

Campagne

Tijdens de ‘Ik blijf hier-dag’ vroegen we kinderen ook naar hun ideeën over onze nog te ontwikkelen campagne, waarin we voor hen opkomen. Defence for Children startte die campagne in december 2022. We richten ons op een duurzame oplossing voor alle in Nederland gewortelde kinderen, want ondanks toezeggingen komen steeds nieuwe kinderen in dezelfde schrijnende situatie terecht.

Via advertenties op Facebook, Instagram en Twitter lieten we zien dat de rechten van in Nederland gewortelde kinderen niet worden gehonoreerd en deden we een oproep aan de verantwoordelijke politici om ervoor te zorgen dat dit in de toekomst wel gebeurt. Om het politieke draagvlak voor dit onderwerp te vergroten, richtten we tevens een online petitiepagina in. Tijdens een gesprek met Tunahan Kuzu, Tweede Kamerlid voor DENK, overhandigden we hem het speciaal voor de campagne gemaakte boekje waarin kinderen praten over hun situatie en de uitdagingen waar ze tegenaan lopen. Hij bood het de volgende dag aan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid aan. De ‘Ik blijf hier-campagne’ loopt door in 2023.

Rania, jongerenambassadeur:

“Als jongerenambassadeurs zijn we betrokken bij de Ik blijf hier-campagne. Net als de kinderen voor wie wij campagne voeren, hebben ook wij elke dag in onzekerheid geleefd, bang om te worden uitgezet naar een land dat we niet of nauwelijks kennen. Pas toen we mede dankzij Defence for Children een verblijfsvergunning kregen, begon ons leven pas echt. Wij willen dat de kinderen die na ons in Nederland geworteld zijn geraakt ook zekerheid krijgen en zich met normale dingen kunnen bezighouden.”

5.6 KINDER- EN JONGERENPARTICIPATIE, GENDERGELIJKHEID EN INCLUSIE

Kinder- en jongerenparticipatie lopen net als gendergelijkheid en inclusie als een rode draad door onze vijf thematische programma's. Ons She Leads-programma en de twee projecten die we uitvoeren in het kader van de door ons ontvangen legaten, draaien om deze programma-overstijgende thema's. We besteden er in de komende twee paragrafen aandacht aan.

5.6.1 SHE LEADS

Het vijfjarig She Leads-programma (2021-2025) richt zich op het bevorderen van de participatie, het leiderschap en de zeggenschap van meisjes en jonge vrouwen uit negen landen in Afrika en het Midden-Oosten, en daarnaast op regionaal en mondiaal niveau. Defence for Children voert het programma in zes landen uit: Liberia, Sierra Leone, Ghana, Kenia, Jordanië en Libanon. Het programma draagt

bij aan betekenisvolle jongerenparticipatie, gendergelijkheid en inclusie. Door een focus op pleitbezorging creëren we lokaal, nationaal, regionaal en internationaal ruimte voor meisjes en jonge vrouwen om mee te praten en beslissen over zaken die hen aangaan. We werken met en ondersteunen in het programma diverse lidorganisaties van Defence for Children International en ECPAT International. She Leads wordt uitgevoerd in een consortium met drie andere organisaties (Plan International, Terre des Hommes en African Women's Development and Communication Network, ook wel FEMNET), in strategisch partnerschap met het ministerie van Buitenlandse Zaken.

In dit tweede jaar nam in Liberia, Sierra Leone, Ghana en Kenia de politieke participatie van meisjes en jonge vrouwen op lokaal niveau toe, net als het aantal besluitvormers dat hier bewust ruimte voor maakt en zich uitspreekt voor gendergelijkheid. Ook op nationaal niveau kwam er meer ruimte voor de invloed van meisjes en jonge vrouwen. Zo werd er in Sierra Leone een wet aangenomen die het aantal vrouwen in de politiek wil bevorderen en gingen parlementsleden in verschillende landen in gesprek met meisjes. Hun pleitbezorging droeg bij aan het op de kaart zetten van onderwerpen die voor hen belangrijk zijn en leidde in Liberia tot een wetsvoorstel richting een veilige abortuswet. In Jordanië en Libanon boekten we belangrijke successen: meisjes en jonge vrouwen leiden zelf initiatieven op thema's die moeilijk bespreekbaar zijn in hun gemeenschappen, zoals gendergerelateerd geweld, de voogdijwet en seksuele uitbuiting. Hiermee veranderen we normen. Internationaal drukten meisjes ook hun stempel: na een oproep van She Leads-activisten aan regeringsleiders nam de VN-Mensenrechtenraad een resolutie aan over betekenisvolle participatie van meisjes en jonge vrouwen.

Defence for Children voert het She Leads-programma uit in zes landen in Afrika en het Midden-Oosten, en coördineert er daar drie van. De landennetwerken worden aangestuurd door een jonge vrouw uit het land zelf. In 2022 werd de uitvoering van She Leads sterk beïnvloed door de verslechterde economische situatie. Hoge inflatie, waardeverlies en hard stijgende levenskosten (waaronder die van transport en internetdata) beperkten de mogelijkheid van meisjes en jonge vrouwen om mee te doen. Omdat er met minder geld moest worden gewerkt,

werden programmaplannen en -budgetten soms gedurende het jaar bijgesteld. Sommige activiteiten konden alleen online doorgaan. Dit kwam de inclusiviteit niet ten goede: vooral meisjes en jonge vrouwen buiten stedelijke gebieden missen vaak (goede) toegang tot internet. De economische crisis had in sommige programmalanden ook een negatief effect op de veiligheid van meisjes en jonge vrouwen. Huiselijk geweld nam toe, meisjes werden jonger uitgehuwelijkt en het risico op (seksuele) uitbuiting steeg.

Het consortium werkt op regionaal niveau in het Midden-Oosten en Noord-Afrika samen met Defense for Children Palestine. De organisatie staat sinds 2021 onder grote druk van de Israëlische autoriteiten, na een decreet waarin zij en vijf andere belangrijke Palestijnse mensenrechtenorganisaties worden aangemerkt als terroristische organisaties. In augustus 2022 vielen Israëlische soldaten het kantoor van Defense for Children Palestine binnen, waarbij ze verschillende zaken in beslag namen, en het kantoor sloten. Sindsdien is het werk van onze partnerorganisatie moeilijker geworden en werken onze collega's onder grote dreiging.

Nermin uit Tunesië (16 jaar) en Malak uit Libanon (12 jaar) wonnen de She Leads-kunstwedstrijd. Zij bepleitten bij het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken de rechten van meisjes met een handicap en de borging van meisjesrechten in een land in crisis.

Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste behaalde resultaten in 2022 in de landen waarin wij actief zijn binnen She Leads:

In **Liberia** werd, na lobby door onder andere Defence for Children Liberia en meisjes en jonge vrouwen waarmee zij in She Leads samenwerken, een wetsvoorstel voorbereid in de richting van een veilige abortuswet. Ook werden na interventies op scholen rond vrouwelijk leiderschap voor het eerst drie meisjes gekozen in besturen van studentenraden.

In **Ghana** is Erudite Women's Empowerment Foundation, een partner van Defence for Children Ghana, als eerste jonge vrouwenorganisatie gevraagd lid te worden van het regionale kinderbeschermingscomité in de provincie Ashanti. Daarnaast vroegen verschillende lokale overheids-assemblées input van meisjes en jonge vrouwen bij de behandeling van onderwerpen die voor hen belangrijk zijn, zoals onderwijs, kindhuwelijken, en gendergerelateerd geweld.

In **Sierra Leone**, waar geweld tegen vrouwen veelvuldig voorkomt, lobbyden door Defence for Children Sierra Leone getrainde meisjes en jonge vrouwen bij het hoofdkwartier van verschillende chiefdoms voor meer inclusie van meisjes en jonge vrouwen bij de besluitvorming. Hiermee werden zo'n 300 besluitvormers bereikt. Tijdens de opvolging van deze trainingen bleek dat gemiddeld

drie keer meer (jonge) vrouwen meedoen in dorpsvergaderingen, een aantal jonge vrouwen is benoemd in dorpscomités en zelfs in een lokale rechtbank, wat nog niet eerder was voorgekomen. Daarnaast werd in 2022 de *Gender Equality and Empowerment Act* aangenomen. Deze wet, waarvoor ook jongerenactivisten uit het She Leads-programma lobbyden, legt onder andere vast dat dertig procent van de zetels in het parlement, het kabinet en de gemeenteraden in Sierra Leone voortaan door vrouwen moet worden bekleed.

Defence for Children coördineert ook het landenprogramma in **Kenia**. Daar is Fadhila met ondersteuning van She Leads uitgegroeid van deelnemer aan activiteiten in een sloppenwijk van Mombasa tot spreekbuis voor meisjes en jonge vrouwen op nationaal niveau. Zij leidt verschillende She Leads-activiteiten op landelijk niveau en sprak zich op een regionaal Afrikaans radiostation uit voor het recht op participatie van meisjes.

In **Jordanië** blies She Leads het kinderparlement nieuw leven in. De 19 leden, inclusief een meisje met een handicap, zijn democratisch gekozen door kinderen

en vertegenwoordigen alle 12 regio's van het land. Ook is een She Leads-jongereengroep opgezet bestaande uit 24 jongeren tussen de 18 en 24 jaar, waarvan 16 jonge vrouwen. Zij hebben verschillende lokale initiatieven in hun gemeenschappen opgezet, onderwijzen meisjes en bespreken via workshops moeilijke onderwerpen zoals huiselijk geweld, kindhuwelijken, online seksuele uitbuiting en intimidatie. Hiermee zijn 351 tienermeisjes (14-17 jaar) bereikt.

In **Libanon** kunnen meisjes langdurig niet naar school door stakingen, is er nauwelijks elektriciteit en internet, neemt de wetteloosheid toe en is er een algemeen gebrek aan perspectief voor jongeren. Onze partner Dar Al-Amal werkt in Nabaa en het vooral door Palestijnse vluchtelingen bewoonde Sabra: twee arme wijken in de hoofdstad Beiroet. In deze conservatieve gemeenschappen is het uitzonderlijk dat meisjes de leiding nemen. Toch zijn ook daar via She Leads meisjes- en jonge vrouwengroepen opgericht, die gendergerelateerd geweld, de voogdijwet en het milieu aankaarten. Met een taboedoorbrekende social media-campagne over gevoelige onderwerpen, zoals kindhuwelijken en gendergerelateerd geweld, werden daarnaast 75.500 mensen bereikt.

Ellen Ambags, programmacoördinator Meisjesrechten:

“Ik ben enorm trots op de kracht en durf van de meisjes en jonge vrouwen die we steunen in de verschillende She Leads-landen. Ondanks de effecten van de economische crisis en tegenwerking van conservatieve krachten, spraken zij zich met onze steun uit over soms moeilijke onderwerpen zoals gendergerelateerd geweld, kindhuwelijken en de beperkende werking van traditionele wetten. Hiermee creëerden zij golven van verandering in hun lokale omgeving, maar ook op nationaal en zelfs internationaal niveau.”

5.6.2 LEGATEN

In 2021 ontving Defence for Children voor het eerst in haar geschiedenis een particuliere donatie in de vorm van een legaat. In overleg met de nabestaanden ontwikkelden wij twee tweejarige projecten die worden uitgevoerd in Noord-Ghana en in het grensgebied tussen Sierra Leone, Liberia en Guinee.

Meisjesrechten in Noord-Ghana

Het Centre for the Promotion of Democratic Governance (CENPRODEG) werkt in twintig dorpen in Noord-Ghana aan empowerment van meisjes en het beschermen van meisjesrechten. Daarbij ligt de focus op het recht op onderwijs en het tegengaan van kindhuwelijken. In 2022 zijn er op twintig scholen meisjesgroepen gevormd die samen in een veilige omgeving moeilijke onderwerpen bespreken. Ook zijn er tien groepen opgericht van jonge vrouwen die als tieners zijn getrouwd en moeder zijn geworden: ze leren allemaal een eigen inkomen te genereren en vijf jonge moeders gaan weer naar school. Daarnaast is een kerngroep van meer dan 200 traditionele leiders onderwezen in meisjesrechten en het belang van scholing. Zij verspreiden de boodschap onder andere leiders.

Mensenhandel in meisjes in het Mano Rivier Gebied

In het grensgebied tussen Sierra Leone, Liberia en Guinee werken de drie betrokken nationale secties van Defence for Children International met jongeren-netwerk Mano River Youth Network (MaRiYoNet) aan het tegengaan van handel in meisjes, wat helaas veel voorkomt in dit gebied. MaRiYoNet is getraind op het onderwerp en aangesloten op landelijke structuren die mensenhandel tegengaan. Het netwerk leidde een bewustwordingscampagne op sociale media. Hierbij zijn andere jongeren opgeroepen een zo sterk mogelijke boodschap over het onderwerp te creëren. Defence for Children International en MaRiYoNet gaven voorts trainingen over mensenhandel aan grensbewakingspersoneel, grensgemeenschappen en 55 journalisten, die vervolgens verschillende radioprogramma's over mensenhandel maakten. Eén van die talkshows leidde tot een arrestatie.

Wafaa Abdelhadi, projectmedewerker Meisjesrechten

“Door verschillende bewustwordingscampagnes en het trainen van belangrijke stakeholders droegen onze partners in 2022 bij in de strijd tegen mensenhandel, kindhuwelijken en het bevorderen van het recht op onderwijs. Na het volgen van een training besloten vier meisjes uit Noord-Ghana om terug te gaan naar school. In Sierra Leone besteedden door onze partners getrainde journalisten aandacht aan mensenhandelzaken, wat in één geval leidde tot een arrestatie. Een enorm positief resultaat! Ik ben trots op de inspanningen van onze partners.”

5.7 ONS WERK IN OEKRAÏNE

De samenwerking tussen Defence for Children en de All-Ukrainian Foundation for Children's Rights (AUFGR) begon bijna twintig jaar geleden. Ons eerste project in Oekraïne ging over kinderrechteneducatie. Daarna volgden succesvolle projecten op het gebied van kindbescherming en jeugdstrafrecht. Ons laatste project *Child Protection System Strengthening for Children in Conflict with the Law in Ukraine, Georgia, Albania and Kosovo* liep tot eind december 2021 en werd gefinancierd door het NFRP-Matraprogramma van het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Defence for Children werkt al jarenlang samen met de All-Ukrainian Foundation for Children's Rights (AUFGR). Sinds het begin van het conflict in Oekraïne in februari 2022 richt de samenwerking zich op noodhulp en steunt Defence for Children AUFGR in samenwerking met Plan International Nederland. De Stichting Samenwerkende Hulporganisaties en hun Giro555-actie financieren ons project

Supporting and protecting children during the war in Ukraine. Daarnaast maakten giften van particuliere donateurs en fondsen het mogelijk om in 2022 enkele kleinere projecten in Oekraïne te ondersteunen, zoals de psychosociale ondersteuning van kinderen in Odessa door Faith Hope Love.

Door de financiering vanuit de Giro555-actie kon AUFGR het afgelopen jaar hulp bieden aan ten minste 26.000 kwetsbare kinderen, zowel in acht door het conflict getroffen regio's als in acht veiligere regio's in het westen van Oekraïne. De organisatie reikte voedsel - en hygiënepakketten uit in kinderziekenhuizen, op kraamafdelingen, in instellingen voor gehandicapte kinderen en in weeshuizen. In de winter werden deze pakketten aangevuld met onder meer beddengoed, dekens, warme kleding, kachels en generatoren. Ook ontvingen een aantal zeer kwetsbare gezinnen kleine geldbedragen.

Daarnaast zorgde AUFGR ervoor dat kinderen, onder wie slachtoffers van seksueel geweld, professionele psychosociale hulp kregen. In de door het conflict getroffen regio's, waaronder de oblasten (soort provincies) Kyiv, Kharkiv, Kirovgrad en Zaporizhia, richtte AUFGR daarvoor negen *Child Support Hubs/Centers (child-friendly spaces)* op, waar psychologen en psychotherapeuten met kinderen en hun ouders werken. Daar waar het niet veilig is om zo'n centrum op te richten, zijn mobiele teams actief.

Yevgeniya Pavlova, directeur van AUFGR, noemt de psychosociale ondersteuning de grootste prestatie van het project: “Op dit moment hebben we negen centra die psychologische, educatieve, sociale en juridische diensten bieden aan kinderen en ouders. In het kader van levensreddende activiteiten hielpen we gezinnen met kinderen uit conflictgebieden om naar het westen van Oekraïne te gaan en lieten we ontheemde kinderen met een handicap behandelen en rehabiliteren.”

AUFGR ondersteunde in 2022 ook ontheemde kinderen in het westen van Oekraïne door voetbalfestivals en [zomerkampen](#) te organiseren. Tijdens de vier zomerkampen in juli en augustus konden meer dan zeshonderd

kinderen een beetje op adem komen van hun vaak stressvolle ervaringen. Pavlova zegt hierover “We willen de kinderen een stukje van de zomer teruggeven. We brengen hen samen, zodat ze weer plezier kunnen maken en kunnen lachen.”

Ook Vitaly (9) en zijn broer Roman (12) bezochten een van de zomerkampen. In de trein op weg naar het kinderkamp maakte Vitaly al vrienden en de ‘konkurs’, ofwel de zeskamp met verschillende spellen, vond hij fantastisch.

Vitaly

“Hier is het beter, want hier wordt niet geschoten. Schieten is verschrikkelijk, omdat je niet weet waar die raketten landen.”

Sharon Detrick, projectcoördinator Jeugdrecht

“Kinderen in Oekraïne hebben te maken met grove schendingen van hun rechten door de conflictsituatie. Het is een voorrecht de All-Ukrainian Foundation for Children’s Rights te kunnen ondersteunen in het geven van de nodige hulp en bescherming aan zoveel kinderen. Daarnaast draagt onze ondersteuning bij aan het kunnen blijven functioneren van onafhankelijke mensenrechten- en kinderrechten-organisaties in Oekraïne, wat van cruciaal belang is voor het beschermen van kinderen en hun rechten.”

Foto: Het Grote Kinderrechtenspel

6. COMMUNICATIE EN PUBLIC AFFAIRS

Defence for Children richt zich in de communicatie met name op politici, beleidsmakers, professionals en het brede publiek. We communiceren via onze website en social mediakanalen gemiddeld drie keer per week nieuws over kinderrechtelijke thema's en onze visie daarop. Verder publiceren we door ons uitgevoerde onderzoeksrapporten en kaarten we regelmatig kinderrechtenschendingen aan, waarbij de signaalfunctie van onze Kinderrechtenhelpdesk een centrale rol speelt. Ook onderhouden we contacten met stakeholders zoals bijvoorbeeld het COA, CoMensha, het Gehandicapte Kind, de Kinderombudsman, Nidos, politie en justitie, Save the Children, Terre des Hommes, UNICEF Nederland, de Nederlandse Vereniging van Gemeenten (VNG) en jeugd(hulp)organisaties zoals de Nationale Jeugdraad (NJR) en het Nederlands Jeugdinstituut (NJI).

Daarnaast communiceren we actief met onze (potentiële) institutionele donoren, stichtingen en donateurs, waaronder de Europese Commissie, de ministeries van Buitenlandse Zaken, Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de Nationale Postcode Loterij, de OAK Foundation en de Stichting Kinderpostzegels Nederland. Samen met onze vrijwilligers en andere sympathisanten geven zij ons werk draagvlak en legitimiteit. Als organisatie zijn we afhankelijk van hun subsidies, fondsen en donaties. We laten daarom op onze website, social mediakanalen en in de rapportages waarin we verantwoording afleggen graag zien wat wij doen met de financiële steun die we van hen ontvangen.

In 2022 bezochten meer dan 80.000 mensen onze [website](#) en bekeken in totaal bijna 190.000 pagina's, wat een lichte daling is ten opzichte van 2021. Het aantal mensen dat ons volgt op onze social mediakanalen Twitter, LinkedIn, Facebook en Instagram nam toe. Het best gelezen nieuwsbericht van 2022 gaat over ons [rapport 'Terug naar huis'](#), waarin we de uithuis- en eventuele terugplaatsing van kinderen onderzoeken.

De best scorende posts van 2022 op onze social mediakanalen zijn:

 | **Twitter**

Goed nieuws! Tweede Kamer neemt motie over wettelijke verankering samenplaatsing broers en zussen van @lisawesterveld en @michielnispen met ruime meerderheid aan. Goed werk! #familylife #samenplaatsing [\[link\]](#)

 | **LinkedIn**

Het Israëliëse leger heeft invallen uitgevoerd bij 6 prominente Palestijnse organisaties, waaronder Defense for Children International – Palestine, onze partnerorganisatie. De kantoren werden als zijnde 'onwettig' gesloten. Wij veroordelen de inval en sluiting ten zeerste. Ons statement: [\[link\]](#)

 | **Facebook**

"Mijn broertje vroeg: wanneer gaan we naar huis? Maar we hadden geen thuis." Atifa zat in Moria, op Lesbos en woont nu in Duitsland. In haar dagboek neemt ze je mee in het leven, de gevoelens & gedachten van een kind op de vlucht: <https://dagboekuitmoria.com/>

 | **Instagram**

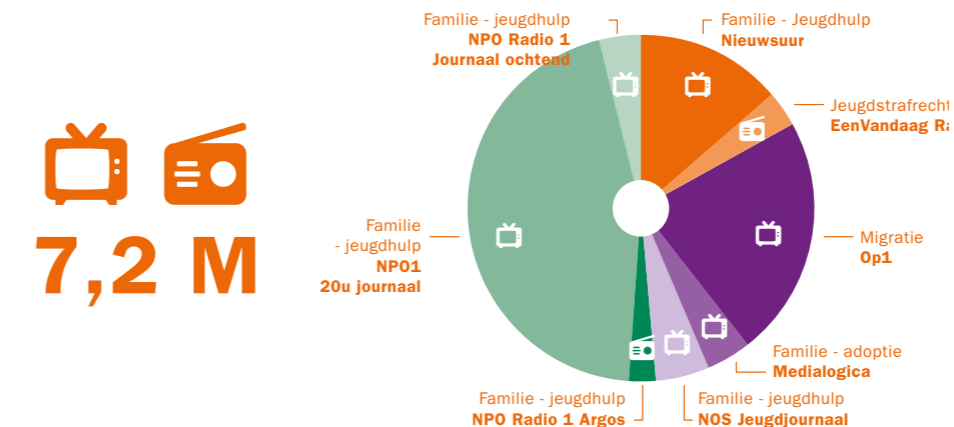
Maar weinig #jongeren die #slachtoffer worden van een misdrijf dat schaamte of angst oproept zoeken hulp of doen aangifte bij de politie, blijkt uit ons onderzoek 'Wachten tot het overgaat'. De stap naar de politie is te groot en de hulp is te versnipperd of niet passend. Host @carrie.vdk spreekt met onze collega @hevien en ervaringsdeskundige @nienkepal van @expex_nl in deze laatste #podcast #rechtvanspreken van het seizoen.

We verspreiden ons nieuws maandelijks ook via onze in 2022 vernieuwde nieuwsbrief, waarmee we een kleine 2.000 mensen bereiken. In 2022 gingen we bovendien door met ons succesvolle podcastkanaal: 'Recht van Spreken'. Van de vijf podcastafleveringen die in 2022 uitkwamen, trok de miniserie over kindgericht horen in straf- en migratiezaken de meeste luisteraars (2.640).

We streven ernaar in elke aflevering ervaringsdeskundige kinderen of jongeren aan het woord te laten. Daarnaast geven we als juridische kennisorganisatie namens het Kinderrechtencollectief voorlichting over de in het VN-Kinderrechtenverdrag opgenomen kinderrechten, onder andere via de website kinderrechten.nl en aan de hand van het in 2022 uitgekomen en door onze afdeling ontwikkelde Grote Kinderrechtenspel.

Met ons nieuws, onze onderzoeksrapporten en onderbouwde standpunten bereiken we vaak regionale en landelijke media. Belangrijke onderwerpen die in 2022 de media haalden zijn onze 'recht op waterzaak', interlandelijke adoptie, samenplaatsing van broers en zussen bij uithuisplaatsing, het rapport 'Terug naar huis', de beleids crisis rond de asielopvang en de problematiek van gewortelde kinderen zonder verblijfsvergunning. Ten opzichte van 2021 was er bijna sprake van een verdubbeling van ons totale mediabereik.

Illustratie 5: mediabereik per thema

We leggen als afdeling Communicatie en Public Affairs in onze communicatie de focus daar waar verandering en aandacht nodig zijn voor het verbeteren van de situatie van kinderen. Verandering brengen we echter niet alleen. We werken in onze pleitbezorging samen met een veelheid aan actoren: andere ngo's, wetenschappers, professionals, kennisinstituten, burgerinitiatieven en ervaringsdeskundige kinderen en jongeren. Zo gingen we in 2022 met vertegenwoordigers van andere ngo's in gesprek met de minister van Rechtsbescherming over interlandelijke adoptie en spraken onze jongerenambassadeurs diverse malen met bewindspersonen en Tweede Kamerleden over asiel en migratie.

In de thematische hoofdstukken valt terug te lezen wat we in 2022 aan pleitbezorging hebben gedaan en wat we hebben bereikt. Een voorbeeld daarvan is de eind 2022 gestarte campagne 'Ze zijn al thuis', gericht op de schrijnende situatie van in Nederland gewortelde kinderen zonder verblijfsvergunning. Belangrijke keerpunten waaraan Defence for Children heeft bijgedragen is de in 2022 door de minister van Rechtsbescherming gedane toezegging om het recht op samenplaatsing van broertjes en zusjes bij uithuisplaatsing in de wet op te nemen en het besluit van het ministerie van Buitenlandse Zaken om de steun aan de internationale bestrijding van seksuele uitbuiting voort te zetten.

Op internationaal niveau nam Defence for Children als lid van het Kinderrechtencollectief actief deel aan de rapportagecyclus van het VN-Kinderrechtencomité, dat in februari 2022 zijn aanbevelingen presenteerde. Mede door actieve inspanningen van Defence for Children staan daarin voor het eerst aanbevelingen ten aanzien van het klimaat en de leefomgeving. We werkten in 2022 binnen het collectief aan de bekendmaking van de gedane aanbevelingen en aan een methodiek om de voortgang met ngo's en de overheid in kaart te brengen en te bespreken. Ook rapporteerden we diverse malen aan VN-rapporteurs en namen we als lid van het Kinderrechtencollectief deel aan de Universal Periodic Review (UPR). Van de 255 aanbevelingen die Nederland in het kader daarvan ontving van andere landen, gaan er maar liefst 68 over kinderrechten, flink meer dan in 2017.

Tirsa Hofstee, communicatieadviseur:

“Om misstanden in beleid rondom kinderrechten aan het licht te brengen, zoeken we vaak de media op. In 2022 deelden we de verhalen van kinderen in diverse media, waaronder Nieuwsuur, Op1, het NOS Journaal en landelijke dagbladen als Trouw, de Volkskrant, het AD en NRC. Via deze uitingen wisten we miljoenen mensen te bereiken.”

Foto: De 10-jarige Asra moest samen met haar vader, moeder en twee broertjes vluchten voor de oorlog in Afghanistan. Nu zijn ze veilig in Berlijn, dankzij de hulp van onze partnerorganisatie SIP.

7. FONDSSEN EN BESTEDINGEN

Ons werk voor kinderen is niet mogelijk zonder de benodigde financiering. We werven actief fondsen bij institutionele donoren en overheden, bedrijven, fondsen, stichtingen en (in beperkte mate) bij particulieren. We zijn om ons werk te kunnen doen als organisatie afhankelijk van hun subsidies, fondsen en donaties. We laten daarom via onze website, social mediakanalen en rapportages zien wat wij doen met de bijdragen die we van hen ontvangen.

BATEN PER INKOMSTENBRON

	2022	2021	2020
Baten van particulieren	97.785	48.238	35.001
Baten uit nalatenschappen	19.684	88.000	
Baten van bedrijven	10.875	1.481	3.309
Baten van loterijorganisaties	670.541	1.062.547	990.221
Baten van subsidies van overheden	2.225.764	2.861.310	2.432.026
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.873.456	1.289.304	1.227.828
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	5.227	3.161	3.611
Totaal	4.903.331	5.354.042	4.691.996

Tabel 1: Baten per inkomstenbron 2022 (alle bedragen zijn in euro's)

Particulieren en bedrijven

Een aantal particulieren en enkele bedrijven ondersteunen ons werk op maandelijkse basis of incidenteel. We bedanken hierbij graag nog een keer de stichting Advolympics uit Amsterdam, Habtamu Franke, openbare basisschool De Optimist uit Almere en Hellema Chocolateletters voor hun bijdragen, die we goed hebben besteed.

Overheden

	2022
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	360.268
Ministerie van Justitie en Veiligheid	20.000
Ministerie van Buitenlandse Zaken – She Leads	1.236.045
Ministerie van Buitenlandse Zaken – Building Back Better	448.436
Europese Commissie	156.322
Overige	4.693
Totaal	2.225.764

Tabel 2: Baten van subsidies van overheden 2022 (alle bedragen zijn in euro's)

Defence for Children ontvangt ieder jaar financiering van diverse ministeries, waaronder het ministerie van Buitenlandse Zaken voor She Leads (zie 5.6.1) en Building Back Better (zie 5.2) en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Tevens ontvangt Defence for Children financiering van de Europese Unie. Drie EU-projecten zijn in 2022 afgerond.

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport financiert Defence for Children in 2022 met circa € 360.000 om in Nederland voorlichting te geven over kinderrechten. Hiermee worden onder andere de website www.kinderrechten.nl mogelijk gemaakt en adviestrajecten over kinderrechten bij gemeenten. Wat er ook onder valt, is ons werk op het gebied van kind- en jongerenparticipatie in gemeenten: we maakten mooie video's en interviews met tips en tops. In 2022 werd een deel van het budget tevens gebruikt voor de ontwikkeling van een kinderrechtendialoog met de Nederlandse overheid over de naleving van kinderrechten in ons land en het samen met kinderen in kindvriendelijke taal vertalen van de aanbevelingen van het VN-Kinderrechtencomité aan Nederland.

Andere organisaties zonder winststreven

Adessium Foundation	OAK Foundation
Booking.com	Plan International Nederland
Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel	Save the Children Nederland
ClickF1	Steunfonds Pro Juventute
Council of Europe - Pristina	Stichting het R.C. Maagdenhuis
FNO	Stichting Jong Kinabu
Free a Girl Foundation USA Inc.	Stichting Kinderpostzegels
Fundatie 'Van den Santheuvel, Sobbe'	Stichting Pieter Bastiaan
Het Vergeten Kind	Stichting Saxum Volutum
Hofsteestichting	Terre des Hommes
Janivo	TUI Netherlands
Kansfonds	Unicef Nederland
Kerk in Actie	Vfonds
Landelijke vereniging van Crematoria	Weeshuis der Doopsgezinden
Nederlands Jeugdinstituut	Zonnige Jeugd

CBF-keurmerk

In 2016 heeft Defence for Children het CBF-keurmerk gekregen. In 2021 ontving Defence for Children na een uitgebreide hertoetsing opnieuw de erkenning voor categorie D van CBF. De erkenning geldt drie jaar en er vindt jaarlijks een check plaats.

ANBI-status

Defence for Children is door de overheid erkend als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Defence for Children betaalt geen belasting over het bedrag dat wordt geschonken en kan zo haar budget optimaal aan haar doelstelling besteden.

Nationale Postcode Loterij

Jonne Arnoldussen (Managing Director Goede Doelen Loterijen)

“Dankzij onze deelnemers kon de Nationale Postcode Loterij dit jaar een bijdrage doen aan 168 goede doelen. Samen met deze organisaties werken we aan een rechtvaardige, groene en gezonde wereld voor iedereen.

Eén van de goede doelen die wij steunen is kinderrechtenorganisatie Defence for Children. Omdat het kindvriendelijker maken van de wereld niet over één nacht ijs gaat, ontvangt de organisatie jaarlijks een vrij te besteden bijdrage van 500.000 euro. Daarnaast financieren we het belangrijke project *We are family*. Na een uithuisplaatsing worden broers en zussen in ongeveer de helft van de gevallen niet samen in een pleeggezin of gezinstehuis geplaatst, terwijl ze doorgaans veel steun aan elkaar hebben. Het doel van het project is ervoor te zorgen dat broers en zussen altijd samen worden geplaatst, tenzij dit niet in het belang is van (één van) de kinderen. De minister voor Rechtsbescherming zei in 2022 dat hij in de nieuwe kindbeschermingswet wil opnemen dat broers en zussen, tenzij dat niet in hun belang is, samengeplaatst moeten worden. Een groot succes, waar ook wij trots op zijn.“

Foto: She Leads, Ghana

8. VOORUITBLIK

Defence for Children blijft zich in 2023 positioneren als een juridische kinder-rechtenorganisatie met kwalitatief hoogstaande kinderrechtelijke expertise. Dit is onze kracht en vormt een belangrijke basis voor het werk dat we zowel in Nederland als wereldwijd doen om de situatie van kinderen structureel te verbeteren. Ook het komende jaar willen we via onze Kinderrechtenhelpdesk en ons expertisecentrum juridisch advies van hoogstaande kwaliteit geven. Met het oog hierop implementeerden we in 2022 de adviezen van organisatie- en adviesbureau Kearney en daarmee gaan we in 2023 door.

Verder gaat onze speciale aandacht het komende jaar uit naar het voor kinderen toegankelijker maken van de helpdesk, zodat zij zelf makkelijker direct contact met ons op kunnen nemen. We willen daarnaast onze Kinderrechtenhelpdesk meer openstellen voor vragen op het gebied van online seksuele uitbuiting van kinderen.

De zaken die binnenkomen op de helpdesk zijn voor ons een belangrijke bron van informatie, die we verrijken met wat we via onze netwerken horen. Daarmee voeden we onze vijf thematische programma's en onze programma-overstijgende thema's, en maken we keuzes in de activiteiten die we in 2023 ontplooiën om de voor kinderen gewenste impact te bereiken: duurzame oplossingen die voor grotere groepen kinderen het verschil maken. We werken binnen de programma's in diverse projecten aan het bereiken van onze langetermijndoelstellingen.

Programma Strafrecht

We versterken in 2023 de aandacht voor een kindvriendelijke rechtsgang in Nederland. Aangezien er onder professionals veel animo is om multidisciplinair te gaan werken in werkwijzen zoals Barnahus, is het zaak om de kwaliteitsstandaarden goed in het oog te houden. Defence for Children zal erop toezien dat deze goed worden geïmplementeerd.

Programma Seksuele uitbuiting van kinderen

We pleiten er in 2023 voor dat de voorgestelde EU-verordening die bedrijven verplicht om maatregelen te nemen tegen online seksuele uitbuiting van kinderen wordt aangenomen en dat Nederland vóór deze verordening stemt. Ook willen we onze expertise over online seksuele uitbuiting van kinderen versterken, wat kan met dank aan de strategische samenwerking met de Oak Foundation. Daarnaast starten we een nieuwe samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken gericht op het aanpakken van seksuele uitbuiting van kinderen in Azië en Latijns-Amerika, waardoor we met ECPAT-partners gerichte activiteiten kunnen gaan uitvoeren.

Programma Inclusief onderwijs

We zetten ons in voor het agenderen, aanjagen en borgen van noodzakelijke systeemaanpassingen om ervoor te zorgen dat ieder kind volwaardig kan meedoen in een inclusief onderwijssysteem.

Programma Familie

We adviseren hoe het recht op samenplaatsing van broertjes en zusjes bij een uithuisplaatsing het best vorm kan worden gegeven in de wet. Op het gebied van (dreigende) dakloosheid beraden wij ons op een actie in de media en richting politiek en willen we in 2023 meer zicht krijgen op de achtergronden en ervaringen van gezinnen met minderjarige kinderen die dakloos raken. We besteden ook aandacht aan het door ons samen met het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM) ingestelde hoger beroep in de ‘recht op water-zaak’. Het hoger beroep dient in december 2023.

Programma Migratie

Met de herijking van het asielbeleid en het asielstelsel in 2023 zien wij kansen om het belang van het kind beter te verankeren in de wet, het beleid en de praktijk. We blijven ons inzetten voor de juiste implementatie van het VN-Kinderrechtenverdrag, Europese regelgeving en mensenrechtelijke waarborgen in de Nederlandse migratiewetgeving, en de daaruit voortvloeiende uitvoering door uitvoeringsorganisaties.

She Leads

In dit programma dat in 2023 halverwege is, bevorderen we de betekenisvolle participatie van meisjes en jonge vrouwen in Afrika en het Midden-Oosten. In hoeverre is hierop vooruitgang geboekt in de verschillende gemeenschappen en landen waar we werken?

Oekraïne

In 2023 verlengen we de samenwerking met onze zusterorganisatie AUFOR in Oekraïne en met de Faith, Hope Love Foundation, onze ECPAT-partner in Oekraïne. Daardoor kunnen zij hun kennis, expertise en netwerken opnieuw inzetten voor het verlenen van noodhulp aan kinderen die lijden onder het gewapende conflict.

Essentieel voor het bereiken van onze doelstellingen zijn communicatie en public affairs. Wat communicatie betreft, streven we ernaar elke week in de media te zijn, te groeien op al onze social mediakanalen en het aantal abonnees op onze nieuwsbrief te verhogen. Daarnaast willen we de zichtbaarheid van onze Kinderrechtenhelpdesk in 2023 vergroten middels publiekscommunicatie. Aangaande public affairs zetten we een specifiek team op met een bijbehorende public affairs-strategie, om zo onze pleitbezorging voor kinderen verder te specialiseren en door te ontwikkelen.

Verder nemen we onze communicatie richting particuliere donateurs in 2023 onder de loep en brengen daarin verbeteringen aan. We werken het komende jaar aan een strategie voor particulieren en bedrijven en breiden hiermee onze vrij te besteden middelen uit. We stellen een interne kwartiermaker aan om inzicht te krijgen in wat nodig is ten aanzien van de processen en systemen. Tot slot verbeteren we in 2023 onze donatiemodule op de website en starten we met kleine, online acties gericht op het werven van particuliere fondsen.

BEGROTING 2023

Alle bedragen zijn in euro's

Begroot 2022

Baten:

Baten van particulieren	75.000
Baten van bedrijven	25.000
Baten van loterijorganisaties	
Jaarlijkse bijdrage	500.000
Projectbijdragen	25.000
Baten van subsidies van overheden	2.200.000
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	
Baten van andere organisaties zonder winststreven	2.100.000
Baten van andere organisaties zonder winststreven	40.000

Som van de baten

4.965.000

Lasten:

Besteed aan doelstellingen

Strafrecht en Kinderrechten	510.000
Seksuele Uitbuiting	2.200.000
Migratie en Kinderrechten	600.000
Inclusief Onderwijs	190.000
Familie en Kinderrechten	610.000

4.110.000

Wervingskosten

Wervingskosten	250.000
----------------	---------

Beheer en administratie

Kosten beheer en administratie	450.000
--------------------------------	---------

Som van de lasten

4.810.000

Saldo vóór financiële baten en lasten

155.000

Saldo financiële baten en lasten	-1.500
----------------------------------	--------

Saldo van baten en lasten

153.500

De Raad van Toezicht heeft in december 2022 de begroting voor 2023 goedgekeurd.

Foto: Atifa, Dagboekuitmoria.com

9. BEHEER EN ORGANISATIE

Het werk wat Defence for Children als organisatie uitvoert, wordt op dagelijkse basis gedaan door onze gedreven en professionele medewerkers, stagiairs en vrijwilligers, onder wie de jongerenambassadeurs. Zij zetten zich allemaal onverstoort in om het verschil te maken voor kinderen. Hier zijn we trots op. In 2022 begonnen we met de implementatie van het nieuwe meerjarenbeleidsplan en de verandering van de organisatiestructuur. Verder zetten we ons in voor vermindering van de ervaren werkdruk en versterkten we onze positie in netwerken.

PERSONEEL

Het jaar 2022 begon nog altijd in het teken van corona, maatregelen en thuiswerken. In 2021 zorgden deze factoren in combinatie met werkdruk voor een hoog ziekteverzuim. Ook in 2022 kampte de organisatie met een hoog ziekteverzuim. We hadden te maken met langdurig zieken en een hoog frequent ziekteverzuim. Het gemiddeld ziekteverzuim was hoger dan in 2021. Gedurende het jaar werkten we vaker op kantoor en zochten we het persoonlijke contact weer meer op. We verwelkomden in totaal elf nieuwe collega's en namen afscheid van negen mensen.

	2022	2021	2020	2019
Aantal medewerkers jaareinde	38	37	35	34
Aantal fte's jaareinde	30	30	29	28
Aantal vaste dienstverbanden	22	25	18	22
Aantal tijdelijke dienstverbanden	16	12	17	12
Gemiddeld ziekteverzuim	12,11%	10,56%	3,16%	4,04%

Tabel 3: Personele kerngetallen

In totaal veertien stagiairs verleenden in 2022 hun medewerking aan de activiteiten van Defence for Children. Ze werden in de verschillende teams begeleid en kregen voor hun werkzaamheden een stagevergoeding. Daarnaast zetten in 2022 25 vrijwilligers zich structureel of tijdelijk belangeloos in voor onze organisatie, waarmee ze een waardevolle bijdrage leverden aan onze doelstelling. Zo zette het jongerenteam in het project FOCUS zich vrijwillig in voor de rechten van minderjarige slachtoffers.

Onze tien jongerenambassadeurs spanden zich in voor de erkenning van de rechten van kinderen zonder verblijfsvergunning. Onze ambassadeurs zijn jongeren die zelf jarenlang in onzekerheid leefden, wachtend op een verblijfsvergunning. Via de Kinderrechtenhelpdesk boden wij hen in die moeilijke periode juridische ondersteuning. Ze deelden in 2022 hun ervaringen en gaven kinderen zonder verblijfsvergunning een stem. Soms zelfs letterlijk, zoals in onze podcast over ontwikkelingsschade bij kinderen door lange verblijfsonzekerheid.

INTEGRITEIT

Defence for Children vindt het belangrijk dat haar medewerkers en alle andere betrokkenen zich in een veilig en positief werkklimaat kunnen begeven. Wij creëren deze omgeving door:

- Actieve Personeelsvertegenwoordiging (PVT). Onze PVT bestaat uit vijf leden die meerdere malen per jaar vergaderen en samen met de bestuurder de gevolgen van de coronacrisis, de werkdruk, het thuiswerken, het jaarverslag, de jaarrekening en de begroting bespreken. Daarnaast volgde de PVT dit jaar gezamenlijk een basiscursus personeelsvertegenwoordiging;
- Het afsluiten van diverse verzekeringen voor medewerkers, stagiairs en vrijwilligers om zodoende risico's af te dekken en continuïteit te waarborgen;
- Ruimte te creëren voor het geven en ontvangen van feedback, persoonlijke aandacht voor medewerkers en door meer fysieke bijeenkomsten te organiseren waarin we deze thema's ook bespreken

Defence for Children heeft een integriteitssysteem gericht op het voorkomen van en het reageren op (financieel) wangedrag, machtsmisbruik en seksueel

grensoverschrijdend gedrag. Het is belangrijk dat gedragscodes en richtlijnen voor alle medewerkers duidelijk zijn én worden nageleefd. We werken continu aan het verbeteren van ons integriteitssysteem, want integriteit in ons doen en laten is essentieel voor en in de uitvoering van ons werk. In 2022 ondertekenden de medewerkers onze nieuwe gedragscode. Verder heeft Defence for Children twee integriteitsfunctionarissen. Zij hebben in 2022:

- voor alle medewerkers een workshop over integriteit georganiseerd. Deze workshop is gegeven door een externe trainer.
- een bijeenkomst georganiseerd waarin medewerkers met elkaar, in het kader van 'moreel leren' in discussie gingen over een aantal concrete dilemma's. De opbrengsten van deze bijeenkomst gebruiken we om de gedragscode en het integriteitsbeleid te verbeteren.
- twee vragen gehad over integriteit. In deze zaken gaven ze advies.

Vertrouwenspersoon

Een belangrijk onderdeel van ons werkklimaat is de mogelijkheid voor werknemers om werkgerelateerde zaken in vertrouwen te kunnen bespreken als de veiligheid van de werkomgeving in gevaar is. Als aanspreekpunt hadden wij in 2022 een externe vertrouwenspersoon. Er waren dit jaar acht melders. Deze meldingen betroffen psychosociale arbeidsbelasting en zijn besproken met de bestuurder. Er is éénmalig contact geweest met de PVT, waarbij is geconstateerd dat deze positieve samenwerking in 2023 verder kan worden versterkt. Eind 2022 stelden we ook een interne vertrouwenspersoon aan.

Kinderbeschermingsbeleid

Een onderdeel van het integriteitssysteem is het kindbeschermingsbeleid. Dit ziet toe op het voorkomen van en omgaan met schade toegebracht aan kinderen in de uitvoering van ons werk. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een verplichte VOG en het werken met geïnformeerde toestemming(sformulieren) voor het maken en gebruiken van communicatiematerialen waarin kinderen voorkomen. Een ander voorbeeld is dat we er zorg voor dragen dat kinderen die in het kader van hun toeristische opleiding een gastles over seksuele uitbuiting krijgen, deze niet hoeven bij te wonen als dat te heftig voor hen is. Onze *Child Protection Officer*

is belast met advies, beleid, borging en training rondom kindbescherming in de organisatie. Er waren in 2022 geen signalen van wangedrag van medewerkers (inclusief stagiairs en vrijwilligers) ten aanzien van kinderen of van toegebrachte schade aan kinderen.

Klachtenregeling

In 2022 introduceerden we onze vernieuwde klachtenregeling. We zorgden tevens voor een kindvriendelijke versie van deze regeling. De vindbaarheid op de website van beide regelingen werd verbeterd. Een interne klachtenfunctionaris is verantwoordelijk voor de afhandeling van klachten. In 2022 zijn er geen externe klachten geweest. Zodra er een klacht binnenkomt en deze is afgehandeld, zal de vernieuwde klachtenprocedure worden geëvalueerd.

Reisveiligheidsbeleid

We hebben een reisveiligheidsbeleid, dat is bedoeld om alle medewerkers die naar het buitenland reizen te beschermen. Onze *Safety and Security Officer* coördineert dit beleid. In 2022 reisden we weer meer dan in de voorgaande coronajaren. We reizen binnen Europa zoveel mogelijk met de trein en reizen niet af naar onveilige gebieden. In gebieden waar de veiligheidssituatie, vanwege onrust in het land, snel kan veranderen, is er dagelijks contact met de medewerker die op dienstreis is in dit gebied.

Gegevensbescherming

Tot slot creëren we bewustwording onder medewerkers over de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Een veilig werkklimaat wordt ook bepaald door de mate van veiligheid van onze informatie. Verdere ontwikkeling van dit beleid en bijbehorende procedures rondom privacy- en databeveiliging liggen in handen van onze functionaris gegevensbescherming. Er deden zich in 2022 geen beveiligingsrisico's voor.

SELECTIE, MONITORING EN EVALUATIE VAN PROJECTEN

Defence for Children ontwikkelt projecten die bijdragen aan het bereiken van de langetermijndoelstellingen van onze thematische programma's. We werken vanuit een *Theory of Change* aan het bereiken van die doelstellingen. We evalueren op vaste momenten de uitvoering in de projecten en programma's en zetten geleerde lessen waar nodig en mogelijk om in aanpassingen in de opzet en uitvoering daarvan en/of in nieuwe projecten en programma's. De lessen en ervaringen delen we waar nodig ook binnen de eigen organisatie in Nederland, onze internationale netwerken en soms op externe fora in binnen- en buitenland. Zo heeft de opgedane kennis en ervaring zoveel mogelijk bereik.

Via onze projecten ondersteunen we partnerorganisaties in diverse landen. Om deze reden hebben we een partnerbeleid. Dit is gericht op de samenwerking met internationale partnerorganisaties waar wij een project mee uitvoeren. Het beschrijft onder andere de procedure met betrekking tot de selectie en beoordeling van potentiële partnerorganisaties. Met deze organisaties gaan we een contractuele relatie aan om een (deel van een) project uit te voeren. Hiermee versterken we lokale organisaties die zich inzetten voor de naleving van kinderrechten. Voordat we een contract aangaan met een derde partij, voeren we aan de hand van ons partnerbeleid een uitgebreid assessment van de capaciteiten en bedrijfsvoering van die organisatie uit. Ook houden de project- en programamedewerkers van Defence for Children regelmatig contact met de projectpartners. Het is gebruikelijk dat medewerkers de projectpartners periodiek bezoeken. Zo borgen we de kwaliteit en de voortgang van de programma's, sturen we bij wanneer nodig en houden we de donor op de hoogte.

In een deel van onze projecten is capaciteitsopbouw van onze partnerorganisaties een belangrijke component. Vanuit onze eigen expertise als kinderrechtenorganisatie ondersteunen wij onze partners bij het versterken van hun organisaties volgens de kwaliteitsstandaarden die wij stellen. Diverse zaken in de uitvoering van projecten en programma's vragen voortdurend aandacht. Dit maakt onderdeel uit van het projectmanagement. Het komt voor dat zich in de uitvoering omstandigheden voordoen die bijzondere aandacht vragen en/of

zodanig zijn dat ze de uitvoering van het project belemmeren. Samen met onze projectpartners werken we dan aan oplossingen en verbeteringen. In de samenwerking met onze projectpartners leren we voortdurend en zetten we lessen om in verbeteringen voor onze interne organisatie.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)

Defence for Children houdt zich aan de universele waarden met betrekking tot mensen- en kinderrechten, arbeidsomstandigheden en milieubescherming. Het uitgangspunt van ons werk is altijd het VN-Kinderrechtenverdrag. De naleving, bewaking en bevordering van kinderrechten in Nederland en de landen waarin we werken, draagt bij aan een betere leefwereld voor kinderen. Aangezien wij ons werk zowel in Nederland als internationaal uitvoeren, proberen wij op deze manier een zo groot mogelijk maatschappelijk effect te creëren. Daarnaast speelt duurzaamheid een belangrijke rol in de langetermijnbijdrage van onze werkzaamheden en projecten.

We stimuleren medewerkers om bij de aanschaf en het gebruik van producten, het kiezen van leveranciers en het plannen van activiteiten bewust te zijn van de effecten op mens, milieu en maatschappij. Daar waar mogelijk kopen wij zoveel mogelijk duurzaam in, maken we gebruik van fairtrade- en ecologische producten en hebben we een alcohol- en vleesvrij beleid op kantoor. We streven ernaar papiergebruik te minimaliseren. Daarnaast letten wij in ons personeelsbeleid op duurzame inzetbaarheid van medewerkers, waarbij gezondheid en persoonlijke ontwikkeling belangrijk zijn.

Hevien Dahly, coördinator van de jongerenambassadeurs van Defence for Children

“Het afgelopen jaar zijn de jongerenambassadeurs meerdere malen in gesprek geweest met politici en beleidsmakers. De gesprekken gingen met name over kinderen die lang in Nederland wonen, maar geen verblijfsvergunning hebben. Telkens weer maken de jongerenambassadeurs met hun persoonlijke verhalen indruk op hun gesprekspartners. Dat is inspirerend om te zien.”

Foto: Uitreiking Jaap Doek Kinderrechtenscriptieprijs in december 2022

10. TOEZICHT EN BESTUUR

RAAD VAN TOEZICHT

De bestuurder is eindverantwoordelijk en legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht bestond in 2022 uit de volgende onafhankelijke leden:

De heer H.S.M. (Holke) Wierema

Functie: Voorzitter en lid remuneratiecommissie

Lid sinds: 6 april 2017

Competenties: werkgeverschap, bedrijfsvoering van een stichting, kinderrechten, financieel beleid, administratie/accountancy, jeugdbeleid, fondsenwerving/sponsoring en personeelsbeleid.

Overige functies: voormalig bestuurder Save the Children Nederland.

Mevrouw C.A. (Stans) Goudsmit

Functie: Vice-voorzitter

Lid sinds: 6 april 2017 tot 2 december 2022

Competenties: kinderrechten, jeugdbeleid, personeelsbeleid en netwerk publieke domein.

Overige functies: gemeentelijke Kinderombudsman Rotterdam e.o. en mediator.

De heer S.J.W. (Stefan) de Bruijn

Functie: Voorzitter auditcommissie

Lid sinds: 6 april 2017

Competenties: communicatie, bedrijfsvoering van een stichting, juridische zaken (bedrijfsmatig), financieel beleid, jeugdbeleid en netwerk publieke domein.

Overige functies: mede-oprichter en eigenaar van Castro Communicatie, eigenaar SDB Advies en penningmeester bij Stichting NIOD Fonds.

Mevrouw A.J.M. (Janet) van Bavel

Functie: Voorzitter remuneratiecommissie

Lid sinds: 4 december 2019

Competenties: jeugdbeleid, intersectorale aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling, management en projectleiderschap.

Overige functies: voorzitter Raad van Toezicht Expertisebureau Online Kindermisbruik EOKM), lid Raad van Toezicht Centra Seksueel Geweld (CSG), voorzitter bestuur Landelijke Vereniging

Aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling (LVAK), extern

adviseur bij Filomena (Centrum Huiselijk Geweld en Kindermishandeling Rotterdam), extern adviseur bij de Stichting JIM werkt (ontvangt hiervoor een vrijwilligersvergoeding) en commissielid Zonmw Regionale Kenniswerkplaatsen Jeugd, Ethiek en Gezondheidszorg, Gender en Diversiteit.

Mevrouw J.A. (Janneke) van Eijk

Functie: Lid auditcommissie

Lid sinds: 4 december 2019

Competenties: werkgeverschap, jeugdbeleid, jeugdhulpverlening, bedrijfsvoering, financiën en innovatie.

Overige functies: eigenaar van Van Eijk Management, actief in interim (project)management en coaching in het sociaal domein.

De heer R. (Ronald) Pasanea

Functie: Lid

Lid sinds: 2 december 2022

Competenties: leiderschap, kenniswerk, governance, duurzaamheid, strategie, bedrijfsvoering, juridische vaardigheden, effectiviteit, financieel beleid en personeelsbeleid.

Overige functies: Head of Legal ABN AMRO Bank N.V., bestuurder Stichting Beroepsopleiding Bedrijfsjuristen

De Raad van Toezicht heeft twee commissies: de remuneratiecommissie en de auditcommissie. De Raad van Toezicht vergaderde in 2022 vier keer. De belangrijkste onderwerpen op de agenda waren het meerjarenbeleidsplan 2022-2025, het jaarplan 2023 en de begroting 2023, het jaarverslag en de jaarrekening 2021, de (financiële) gevolgen van de coronacrisis voor de organisatie waaronder het ziekteverzuim, risicomanagement en monitoring en control, en de werving van nieuwe leden voor de Raad van Toezicht. Zie verder hoofdstuk 11: Verslag Raad van Toezicht.

De leden van de Raad van Toezicht zetten hun ervaring en kennis belangeloos in. Zij ontvangen geen vergoeding voor hun functie. Reiskosten die worden gemaakt voor Defence for Children kunnen worden gedeclareerd. Dit heeft geen van de leden gedaan in 2022.

BESTUUR

De statuten leggen de bestuurlijke verantwoordelijkheid binnen de organisatie neer bij de bestuurder. Dit is één persoon: bestuurder Mirjam Elisabeth Blaak.

VERANTWOORDINGSVERKLARING

Als uitgangspunt voor deugdelijk bestuur onderschrijft Defence for Children de 'drie principes van het CBF' (Centraal Bureau Fondsenwerving). Volgens deze principes moet er een scheiding bestaan tussen toezicht houden, besturen en uitvoeren.

Toeziht houden

De toezichthoudende taak behoort toe aan de Raad van Toezicht. Deze benoemt en ontslaat de bestuurder en monitort en beoordeelt jaarlijks het functioneren van de bestuurder. De Raad van Toezicht stelt tevens de accountant aan. Daarnaast stelt de Raad van Toezicht de auditcommissie in, beslist over statuten, strategische beleidsdocumenten, het eigen Reglement en het bestuursreglement. Ook oefent de raad toezicht uit op een zorgvuldige omgang met onze belanghebbenden. De Raad van Toezicht beschikt over noodzakelijke middelen voor het adequaat uitvoeren van zijn taken. Daarnaast stellen zij vast in hoeverre het

bestuur de nodige beheersingsmaatregelen heeft genomen om de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving te waarborgen.

Besturen

De dagelijkse leiding en het bestuur van de organisatie vallen onder de verantwoordelijkheid van de statutaire bestuurder. De bestuurder functioneert binnen de kaders van de statuten en het bestuursreglement. De bestuurder rapporteert aan de Raad van Toezicht over de voortgang van de organisatie. De bestuurder moet tevens verantwoording afleggen over de effectiviteit en efficiëntie van bestedingen en de omgang met belanghebbenden. Het bestuur is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zoveel mogelijk te beperken.

Uitvoeren

Het managementteam, bestaande uit de bestuurder, de manager Expertise en Advies, de manager Programma's en Projecten, de manager Communicatie, Public Affairs en Particuliere Fondsenwerving en het hoofd Financiën, geeft leiding aan het proces van beleidsuitvoering door de werkorganisatie en wordt voorgezeten door de bestuurder die de eindbeslissingen neemt.

Bezoldiging Bestuurder

De Raad van Toezicht heeft op advies van de remuneratiecommissie het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in juni 2022. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Defence for Children de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties: www.goededoelennederland.nl

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie van bestuurder Mirjam Blaak vond plaats door de remuneratiecommissie. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van

415 punten met een maximaal jaarinkomen van € 130.699 (1 FTE/12 mnd.). Het voor de toetsing aan de geldende maxima relevante werkelijke jaarinkomen van Mirjam Blaak bedroeg in 2022 (1 FTE/12 mnd.): €116.562. Deze beloning bleef binnen de geldende maxima. Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingen, de werkgeversbijdrage pensioen, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn, bleven voor Mirjam Blaak binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag van EUR 130.699 per jaar. De belaste vergoedingen/bijtellingen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen. Het salaris is ingeschaald volgens de CAO Sociaal Werk.

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.

FINANCIEEL BELEID

Het financieel beleid van Defence for Children is gericht op een transparante en controleerbare financiële bedrijfsvoering die uiteindelijk bijdraagt aan algehele transparantie, efficiëntie, kwaliteit en continuïteit. Het beleid is in lijn met de toetsingsnormen behorende bij Categorie D van het CBF. De organisatie maakt gebruik van een onafhankelijke accountant.

Analyse van de staat van baten en lasten 2022

Mede als gevolg van de coronapandemie bleef financiële groei in 2022 achterwege. De resultaten kwamen onder druk te staan. In 2022 kwam de organisatie vanwege het ziekteverzuim en de daarbij behorende kosten, zoals wervings- en dubbele loonkosten, en het doorschuiven van projectactiviteiten uit op een negatief saldo van baten en lasten van € 257.871. Dit tekort komt ten laste van de continuïteitsreserve. Dat stelt de organisatie het komende jaar voor de uitdaging dit tekort om te buigen in een positief saldo.

De baten van particulieren, bedrijven en organisaties zonder winststreven zijn hoger dan begroot. Dit komt door een toename van eenmalige giften van particulieren en bedrijven. Deze toename komt deels door de fondsenwervende

campagne waarmee we direct na het uitbreken van het gewapende conflict in Oekraïne begonnen om financiering te werven voor onze projectpartners in Oekraïne. Dankzij de ontvangen giften konden zij hun kennis, expertise en netwerk inzetten om kinderen in Oekraïne te ondersteunen. Daarnaast doneerden juristen de opbrengst van een aan het sportevenement Advolympics gekoppelde loterij aan onze Kinderrechtenhelpdesk.

De baten van loterijen en subsidies van overheden zijn lager dan begroot. Dit heeft te maken met een latere start dan wel een latere goedkeuring van projecten dan verwacht en met afwijzingen van projectaanvragen. Een strategisch driejarig partnership waar wij gedurende het jaar 2022 al op rekenden, is pas in 2023 toegewezen en zal in dat jaar van start gaan.

De totale lasten van 2022 zijn ruim € 300.000 hoger dan begroot. Deze stijging is veroorzaakt door de toename van materiële lasten binnen projecten. Deze lasten zijn hoger vanwege onverwachte extra partnerprojecten in Oekraïne.

Planning en Control

Door een gedegen planning en control cyclus hebben we beheersing over en grip op de beleids- en bedrijfsvoering. Hierdoor hebben wij inzicht in hoeverre we onze doelstellingen bereiken en welke financiële middelen daarbij nodig zijn.

- Jaarlijks wordt de begroting opgesteld en goedgekeurd door de Raad van Toezicht.
- Per kwartaal wordt er gerapporteerd aan de auditcommissie en Raad van Toezicht. Hierbij worden de financiële status, de stand van zaken alsmede een jaareindeprognose meegenomen. Eens per drie jaar wordt de meerjarenbegroting opgesteld in lijn met het meerjarenbeleidsplan.
- Maandelijks voert het managementteam een financiële analyse uit op basis van rapportages. Aan de hand van deze managementrapportages worden de financiële positie, de projectvoortgang, de liquiditeitssituatie, de risico's en de financieringsbehoeften besproken en indien nodig worden er sturingsmaatregelen genomen.
- Daarnaast analyseren wij of de rapportages aansluiten op de informatiebehoefte en passen we daar waar nodig de rapportages aan.

Interne Monitoring

We hebben een projectenadministratie- en een gesloten urenregistratiesysteem, waarin de inkomsten, uitgaven en urenregistratie per project worden bijhouden. De budgethouders van de verschillende teams monitoren doorlopend de projectinkomsten en -uitgaven. Deze resultaten worden besproken met de managers en in het managementteam.

Vermogensbeleid

We nemen geen onverantwoorde risico's in ons vermogensbeleid. Dit vinden wij belangrijk richting onze doelstellingen en belanghebbenden. Alle gelden die wij ontvangen worden besteed aan projecten en programma's ten bate van onze doelstellingen. Daarnaast besteden wij onze gelden aan het voorbereiden van nieuwe projecten, fondsenwerving en overige beheer- en administratieve kosten. Gelden die niet direct worden besteed aan de uitvoering van ons werk zetten we op een spaarrekening bij een duurzame bank. Het vormen van vermogen is geen op zichzelf staand doel, maar is gericht op continuïteit en het kunnen blijven uitvoeren van ons werk. Voor de komende jaren is het doel de continuïteitsreserve de gewenste omvang te laten bereiken van 50% van het werkkapitaal, ongeveer € 1.200.000. Het werkkapitaal omvat alle kosten die doorlopen op het moment dat er geen projecten zijn.

Financiële kerngetallen

	2022	2021
Percentage wervingskosten ¹	2,37%	1,30%
Percentage beheer en administratie ¹	9,11%	7,52%
Liquiditeit (current) ratio ²	1,21	1,45
Solvabiliteitsratio ³	122%	148%

Tabel 5: financiële kerngetallen

1 ten opzichte van de som der lasten

2 vlottende activa gedeeld door kortlopende schulden

3 totale activa gedeeld door vreemd vermogen

Het percentage wervingskosten is in 2022 ten opzichte van vorig jaar gestegen. Deze stijging komt door de personele inzet op fondsenwerving en daarmee de uitvoering van de vernieuwde fondsenwervingsstrategie. Het percentage beheer en administratie is gestegen ten opzichte van 2021 vanwege extra inzet door ziekte en urenitbreidingen van het administratieve personeel. De huidige liquiditeitsituatie van de organisatie is op orde. De liquiditeitsratio laat zien dat er op korte termijn voldoende middelen zijn om aan de verplichtingen te voldoen. Het solvabiliteitspercentage laat zien dat de organisatie in staat is om op korte termijn aan haar betalings- en aflossingsverplichtingen te voldoen. Zowel de liquiditeitsratio als solvabiliteitsratio zijn gedaald ten opzichte van 2021. Dit is vanwege het negatieve saldo van baten en lasten.

RISICOMANAGEMENT

Risicomanagement biedt onze organisatie de mogelijkheid adequaat te anticiperen op risico's en is een integraal onderdeel van onze planning- en control cyclus. Om de meest belangrijke risico's te onderscheiden maken we gebruik van een risicomatrix. Hierin onderscheiden we drie categorieën: strategische, operationele en financiële risico's. In deze matrix benoemen we onze risico's en beheers- en uit te voeren maatregelen. Impact en risicobereidheid zijn daarvan een onderdeel. De impact van alle risico's binnen de matrix zijn aanvankelijk gemiddeld tot hoog. Indien zich een risico zich voordoet, betekent dit dat wij onze doelstellingen minder goed of niet kunnen behalen. Wij hebben daarom een risico-averse houding ten opzichte van alle mogelijke risico's.

Jaarlijks brengen we onze risico's in beeld en nemen we passende maatregelen. Het inzichtelijk maken van deze risico's versterkt de basis voor besluitvorming en uitvoering van ons werk. Het managementteam voert de benoemde beheersmaatregelen uit om risico's te beheersen en te beperken. De uitkomsten van deze risicoanalyse zijn hieronder weergegeven.

• STRATEGISCHE RISICO'S

Onze reputatie is van groot belang om ons werk te kunnen doen. Bij reputatieschade verliezen wij als organisatie draagvlak, wat uiteindelijk kan leiden tot het

niet kunnen uitvoeren van onze werkzaamheden. Dan zijn wij niet in staat op te komen voor de rechten van kinderen en dat is juist onze missie. De verwachte impact van reputatieschade is hoog en de risicobereidheid is laag.

Risico: kinderen worden onvoldoende beschermd of lopen schade op in onze projecten en werkzaamheden.

Impact: hoog

De veiligheid van kinderen is uitermate belangrijk. Om die veiligheid te garanderen hebben we een Kinderbeschermingsbeleid, waaronder een vernieuwde, door medewerkers, vrijwilligers, toezichthouders, samenwerkingspartners en andere professionals die we betrekken bij onze werkzaamheden, te ondertekenen gedragscode. De naleving hiervan wordt periodiek besproken. We hebben ook een klachten- en meldregeling. In 2022 is deze vernieuwd. Daarnaast moet iedereen een Verklaring omtrent Gedrag (VOG) kunnen overhandigen.

• OPERATIONELE RISICO'S

Deze risico's maken het realiseren van onze doelstellingen lastiger. Denk hierbij aan het niet kunnen leveren van kwaliteit, het borgen van de veiligheid van medewerkers op dienstreizen, langdurig ziekteverzuim en grensoverschrijdend gedrag. Onder operationele risico's vallen ook een gebrek aan privacy en bescherming, en het omgaan met informatie of calamiteiten buiten onze macht, zoals oorlogen, politieke onrust of een pandemie. Wij streven er voortdurend naar onze interne processen te verbeteren en te optimaliseren en ervoor te zorgen dat we wendbaar zijn als externe factoren ons werk bemoeilijken. De impact van deze belemmering van doelenrealisatie is hoog en de risicobereidheid is laag.

Personeelsrisico's

Risico: Medewerkers zijn langdurig ziek.

Impact: hoog

Het welzijn van onze medewerkers heeft voortdurend onze aandacht. Toch hebben we niet kunnen voorkomen dat de combinatie van thuiswerken, werkdruk en geldende (corona)beperkingen vanuit de overheid ervoor zorgden dat we sinds 2021 te maken hebben met een uitzonderlijk hoog ziekteverzuim. Hoog ziekte-

verzuim heeft gevolgen voor het saldo van baten en lasten van de organisatie, zorgt voor verhoogde werkdruk bij collega's en mogelijk meer uitval, en het niet kunnen uitvoeren van bepaalde activiteiten. Ook in 2022 zochten we naar oplossingen wat betreft hybride werken, werkdruk en focus van werkzaamheden, en voerden deze door. Daarnaast trokken we extra personeel en externen aan om de uitval op te vangen. We hebben een ziekteverzuimverzekering die tegemoetkomt in de kosten van zieke medewerkers en zetten coachingstrajecten in voor medewerkers die daar behoefte aan hebben. Daarnaast organiseren we inspiratiesessies, stimuleren we samenwerking en informatiedeling in terugkerende bijeenkomsten en kijken we op individuele en teambasis naar behoeftes en procesveranderingen.

Risico: Onze medewerkers worden geconfronteerd met grensoverschrijdend gedrag.

Impact: hoog

In 2022 besteedden we extra aandacht aan ons integriteitssysteem en hiermee aan het voorkomen van grensoverschrijdend gedrag tijdens of na/door het uitvoeren van werkzaamheden. Grensoverschrijdend gedrag heeft tot gevolg dat medewerkers niet in staat zijn hun werkzaamheden uit te voeren. We verstevigden ons integriteitsbeleid en stelden behalve een externe vertrouwenspersoon ook interne aan. Daarnaast hielden we een training (webinar) over omgaan met online agressie en op basis daarvan begonnen we met het verder ontwikkelen van een organisatiebreed 'agressieprotocol'. Een variant daarvan is reeds beschikbaar voor specifieke werkzaamheden.

• FINANCIELE RISICO'S

Het hebben van voldoende gelden en het zorgvuldig besteden hiervan is waar risicomanagement van financiële risico's om gaat. Door een goede inrichting van de administratieve organisatie, controleprocessen en aanvullende richtlijnen zorgen we hiervoor. Wij besteden extra tijd aan financiële projectmonitoring, verbetering van de inzichtelijkheid van financiële gegevens en juiste uitgaven en bestedingen. De impact van deze financiële risico's is hoog en de risicobereidheid is laag. Daarnaast hebben we extra aandacht voor het onderwerp fraude

en het beheersen van frauderisico's. Fraude kan een groot effect hebben op de reputatie van de organisatie en kan tot grote financiële schade leiden. De impact hiervan is hoog en de risicobereidheid is laag.

Risico: we hebben onvoldoende geld om ons werk te doen

Impact: hoog

De organisatie is door de grote mate van afhankelijkheid van projectfinanciering minder goed in staat om tegenslagen op te vangen. De vanwege het hoge ziekteverzuim gemaakte extra personele kosten in 2022 zijn zo'n tegenslag. Met overwegend institutionele fondsenwerving wordt het steeds moeilijker om hierop te anticiperen. Het is noodzaak voor de organisatie om de fondsenwerving te diversifiëren en het aandeel ongeoormerkte financiering te verhogen. In 2022 zetten we in op de werving van meerjarige samenwerkingen met betrouwbare partners en zochten we naar alternatieve mogelijkheden, waaronder het uitbreiden van ongeoormerkte organisatiefinanciering, flexibele programma-ondersteuning, het vergroten van het aandeel particuliere donaties, nalatenschappen en legaten, en extra financiële mogelijkheden binnen projecten. Ondanks dat we in 2022 onze batenbegroting haalden, is het risico nog niet voldoende afgewend. Het negatieve saldo van baten en lasten van 2022 zorgde ervoor dat we opnieuw onze financiële doelstellingen evalueerden. Op basis hiervan worden in 2023 keuzes gemaakt om ervoor te zorgen dat de organisatie voldoende gelden ontvangt en kosten effectief beheerst, zodat we ons werk kunnen blijven doen.

Risico: Gelden worden niet zorgvuldig besteed

Impact: hoog

Om ervoor te zorgen dat het geld zorgvuldig wordt besteed, zien we toe op een actieve kostenbeheersing. We plannen en controleren projecten en anticiperen op mogelijke negatieve gevolgen, zodat we adequaat kunnen reageren, monitoren en rapporteren. Dit is geborgd in onze planning en control cyclus.

Risico: Fraude

Impact: hoog

Het geven van concrete invulling aan frauderisicobeheersing, het ervoor zorgen dat fraude wordt ontdekt en gestopt, en het ondernemen van actie als er sprake is van een ernstig vermoeden van fraude, zijn belangrijke onderdelen om fraude en corruptie te voorkomen en risico's te beheersen. Daarnaast is het naleven van wet- en regelgeving en het op orde hebben van een solide integriteitssysteem belangrijk. Het bestuur, het toezichthoudend orgaan en de accountant dragen, ieder vanuit hun eigen rol, hiervoor verantwoordelijkheid. Naast het hebben van een fraudepreventiebeleid, de gedragscode en het creëren van een open cultuur waarin fraude besproken kan worden, zetten we onderzoeksmaatregelen in om potentiële fraude tijdig te signaleren. Bank- en financiële systemen worden zoveel mogelijk gescheiden, de aanwezigheid van cash geld wordt tot het minimum beperkt en rechten binnen systemen worden zoveel mogelijk beperkt of gescheiden. Mogelijke risico's waar wij als organisatie mee te maken kunnen hebben, zoals zelfverrijking door bestuurder en/of personeel en fraude bij partners, worden op deze manier zichtbaar, beperkt en voorkomen.

Foto: Platform HOPE

11. VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

Leden van de Raad van Toezicht in 2022:

	Functie
De heer H.S.M. (Holke) Wierema	voorzitter en lid remuneratiecommissie
Mevrouw C.A. (Stans) Goudsmit	plaatsvervangend voorzitter (tot 2 december 2022)
De heer S.J.W. (Stefan) de Bruijn	voorzitter auditcommissie
Mevrouw A.J.M. (Janet) van Bavel	voorzitter remuneratiecommissie
Mevrouw J.A. (Janneke) van Eijk	lid auditcommissie
De heer R. (Ronald) Pasanea	lid (vanaf 2 december 2022)

De Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht hield in 2022 vier reguliere vergaderingen, waarin de voortgang van Defence for Children op financieel, organisatorisch en strategisch-inhoudelijk gebied centraal stond. Daarnaast spraken zowel de voorzitter als de leden van de raad gedurende het jaar regelmatig op individuele basis met de bestuurder en met medewerkers. De samenwerking tussen de Raad van Toezicht, de bestuurder en de organisatie was positief-kritisch.

Er vond een extra raadsvergadering plaats in verband met de besluitvorming over de toetreding van nieuwe leden. Per 2 december 2022 nam plaatsvervangend voorzitter Stans Goudsmit, die lid was sinds 2017, afscheid. Ronald Pasanea trad per dezelfde datum toe als nieuw lid van de Raad van Toezicht.

Verslag financiën

De auditcommissie vergaderde in 2022 vier keer met de bestuurder en het hoofd financiën over de financiële ontwikkeling en de continuïteit van de organisatie.

De commissie sprak ook met de onafhankelijke accountant. De hieruit voortvloeiende rapportages, bevindingen en aanbevelingen zijn gedeeld met de voltallige Raad van Toezicht.

Mede als gevolg van de coronapandemie bleef financiële groei in 2022 achterwege. De resultaten kwamen onder druk te staan. Het jaar is afgesloten met een tekort dat ten laste komt van de continuïteitsreserve. Dat stelt voor het komende jaar de uitdaging dit tekort weer om te buigen in een positief saldo. Groei zal de komende jaren onder meer nodig zijn in verband met de door inflatie gestegen kosten.

De organisatie slaagde erin belangrijke financieringen veilig te stellen en gaat aan de slag met het versterken van ongeoormerkte fondsenwerving. Dit is noodzakelijk ter aanvulling van budgetten en niet door projecten gedekte organisatiekosten. In het kader daarvan is ook particuliere fondsenwerving besproken.

Organisatie

Op de agenda van de Raad van Toezicht stonden voorts de adviezen van organisatie- en adviesbureau Kearney in verband met de werkorganisatie en de toepassing van het afwegingskader voor focus in beleid en werkzaamheden. De Raad van Toezicht constateert dat Defence for Children de focus van het werk heeft weten te verbeteren. Werkdruk en het hoge ziekteverzuim, mede als gevolg van de coronapandemie, blijven een punt van zorg. Er zijn stappen gezet om het verzuim terug te dringen, maar hier moet ook het komend jaar verder aan worden gewerkt.

De remuneratiecommissie sprak in 2022 met de Personeelsvertegenwoordiging (PVT) en de bestuurder over het beeld dat de medewerkers hebben van de voortgang en de problemen van de organisatie. De input van de PVT is door de commissie meegenomen voor het functionerings- en beoordelingsgesprek met de bestuurder. Daarvoor leverden ook de overige leden van de Raad van Toezicht input. Op basis van de beoordeling en de geldende regelgeving adviseerde de remuneratiecommissie de Raad van Toezicht over de honorering van de bestuurder.

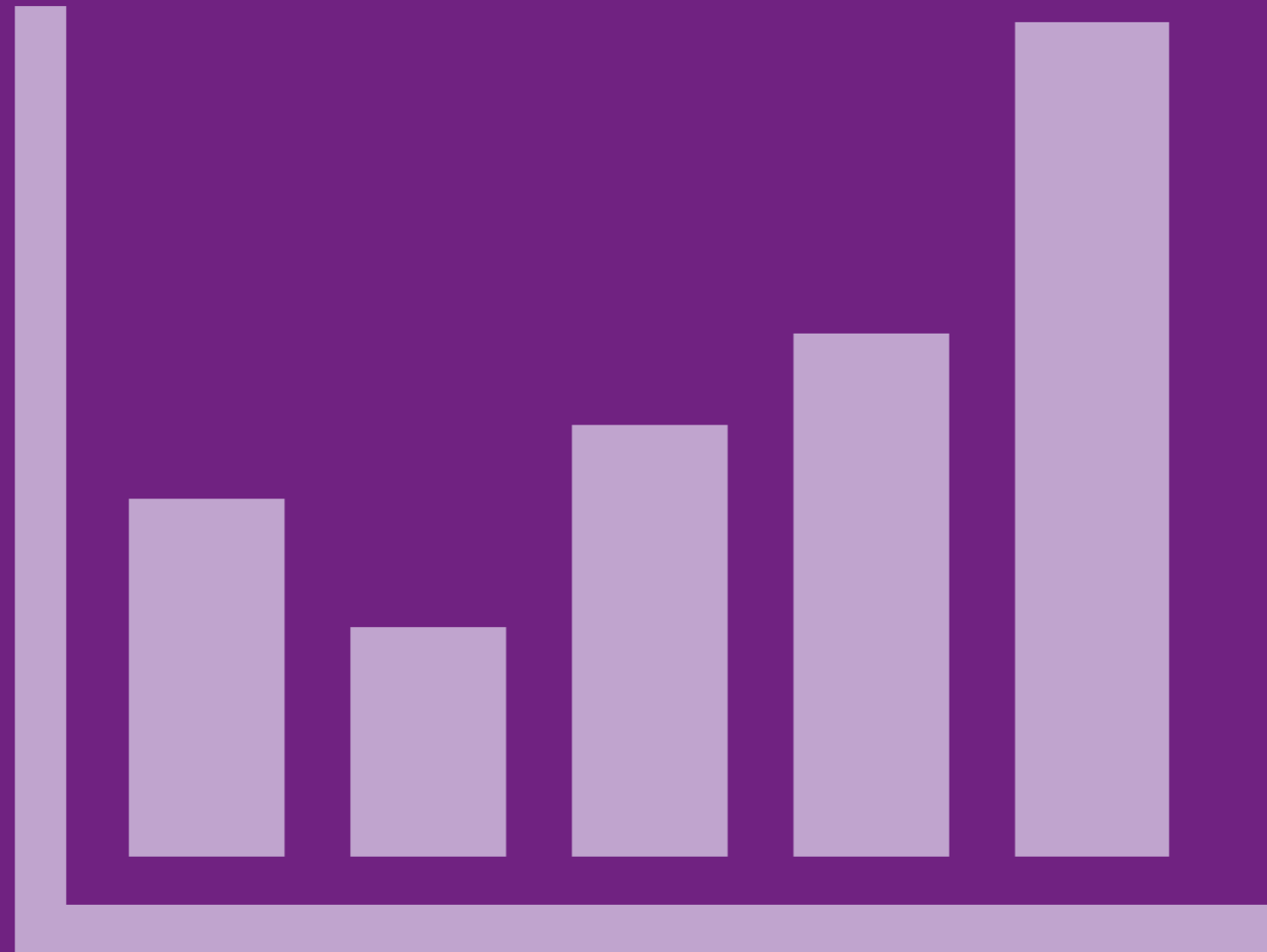
Werkinhoudelijk

Defence for Children heeft in 2022 op een goede en constructieve wijze invulling gegeven aan haar missie. Er is weer veel en uitstekend werk verricht. Belangrijke thema's zijn aan de orde gesteld en onder de aandacht van politiek en beleidsmakers gebracht. De organisatie boekte belangrijke inhoudelijke resultaten, waarover in dit jaarverslag wordt gerapporteerd.

Tot slot

De Raad van Toezicht kijkt met tevredenheid terug op de prestaties die in 2022 zijn neergezet en dankt allen in en buiten de organisatie die aan het belangrijke werk van Defence for Children hebben bijgedragen.

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2022 (NA BESTEMMING SALDO BATEN EN LASTEN)

Alle bedragen zijn in euro's

		31-12-2022	31-12-2021
ACTIVA			
<i>Vaste activa</i>			
Immateriële vaste activa	1.	13.863	41.773
Materiële vaste activa	2.	34.534	31.060
		48.397	72.833
<i>Vlottende activa</i>			
Vorderingen en overlopende activa	3.	2.226.872	1.948.930
Liquide middelen	4.	1.734.048	999.920
		3.960.920	2.948.850
TOTAAL ACTIVA		4.009.316	3.021.683
PASSIVA			
<i>Reserves en fondsen</i>			
Reserves	5.		
- Continuïteitsreserve		701.534	925.096
- Bestemmingsreserve		23.947	58.256
		725.481	983.352
<i>Kortlopende schulden</i>			
Crediteuren		67.995	112.551
Belastingen en premies sociale verzekeringen	6.	132.960	130.963
Kortlopende schulden en overlopende passiva	7.	3.082.880	1.794.817
		3.283.835	2.038.331
TOTAAL PASSIVA		4.009.316	3.021.683

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Alle bedragen zijn in euro's

		Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Baten:				
Baten van particulieren	8.	117.469	90.000	136.238
Baten van bedrijven	9.	10.875	2.500	1.481
Baten van loterijorganisaties	10.	670.541	700.000	1.062.547
Baten van subsidies van overheden	11.	2.225.764	2.600.000	2.861.310
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven		-	-	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven	12.	1.873.456	1.500.000	1.289.304
Som van de geworven baten		4.898.104	4.892.500	5.350.881
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	13.	5.227	5.000	3.161
Som van de baten		4.903.331	4.897.500	5.354.042
Lasten:				
Besteed aan doelstellingen	14.			
Strafrecht en Kinderrechten		386.416	710.000	1.263.357
Seksuele Uitbuiting		2.121.386	2.200.000	1.550.677
Migratie en Kinderrechten		580.199	600.000	836.758
Inclusief Onderwijs		72.214	118.000	-
Familie en Kinderrechten		1.403.877	750.000	1.244.894
		4.564.092	4.378.000	4.895.686
Wervingskosten	15.			
Wervingskosten		122.253	157.500	69.582
Beheer en administratie	16.			
Kosten beheer en administratie		469.752	313.500	403.642
Som van de lasten		5.156.097	4.849.000	5.368.910

		Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Saldo vóór financiële baten en lasten		-252.766	48.500	-14.868
Saldo financiële baten en lasten	17.	-5.105	-10.000	-9.449
Saldo van baten en lasten		-257.871	38.500	-24.317
BESTEMMING SALDO BATEN EN LASTEN				
Toevoeging/onttrekking aan:				
Continuïteitsreserve		-223.562	38.500	-10.573
Bestemmingsreserve Project ID-126		-	-	-72.000
Bestemmingsreserve Legaat		-34.309	-	58.256
Saldo van baten en lasten		-257.871	38.500	-24.317

KASSTROOMOVERZICHT

Alle bedragen zijn in euro's

	2022	2021
Saldo van baten en lasten	-257.871	- 24.317
Aanpassing voor:		
- Afschrijvingen	55.005	59.802
	55.005	59.802
Verandering in het werkkapitaal:		
- Mutaties vorderingen	-277.941	- 131.071
- Mutaties kortlopende schulden	1.245.504	- 1.829.108
	967.563	- 1.960.179
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	764.697	- 1.924.694
Netto-investeringen in vaste activa	-30.569	- 1.644
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten	-30.569	- 1.644
Mutatie liquide middelen	734.128	-1.926.338
Liquide middelen		
- stand per 1 januari	999.920	2.926.258
- stand per 31 december	1.734.048	999.920
Mutatie liquide middelen	734.128	- 1.926.338

ALGEMENE TOELICHTING

ALGEMEEN

Deze jaarrekening is van de Stichting Defence for Children International Nederland – ECPAT Nederland, hierna te noemen Defence for Children of Stichting.

Statutaire naam en vestigingsplaats

Defence for Children is sinds begin 2010 gevestigd in het Kinderrechtenhuis aan de Hooglandse Kerkgracht 17G in Leiden. De Stichting is opgericht op 30 augustus 1989 en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel in Amsterdam onder dossiernummer: 41208813.

De Stichting heeft conform de statuten als doel:

- Het signaleren, stimuleren en waar mogelijk coördineren van lokale, nationale en internationale initiatieven gericht op het bevorderen en beschermen van de rechten van het kind, zoals omschreven in het VN-Kinderrechtenverdrag of op andere wijze erkend;
- Het geven van bekendheid aan deze materie;
- Het verstrekken van juridische en andere adviezen aan kinderen die het slachtoffer zijn of dreigen te worden van schendingen van bovenbedoelde rechten, of aan hun belangenbehartigers;
- Het verrichten van enigerlei werkzaamheden die met het vorenstaande in de meest uitgebreide zin van het woord verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Het vermogen van de Stichting wordt gevormd door:

- Schenkingen, erfstellingen en legaten;
- Rente;
- Bijdragen van derden;
- Andere inkomsten.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2022, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2022.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijn verslaggeving Fondsenwervende organisaties (RJ 650), onderdeel van de Richtlijn voor de jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het saldo van baten en lasten vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de betreffende post van de balans anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rente-methode. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Resultaten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en verliezen in het verslagjaar worden volledig verwerkt indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vergelijkende cijfers

Vanwege vergelijkingsdoeleinden zijn waar nodig de vergelijkende cijfers aangepast. Bij de verstrekte projectsubsidies en projectbijdragen zijn de voorheen thematische programma's Seksuele Exploitatie en Kinderhandel en Meisjesrechten weergegeven bij het nieuwe thematische programma Seksuele Uitbuiting. Het thematische programma Jeugdrecht en Jeugdstrafrecht is weergegeven bij het nieuwe programma Strafrecht en kinderrechten en het programma Kinderrechten en Migratie is weergegeven bij het nieuwe thematische programma Migratie en Kinderrechten. Bij de staat van baten en lasten zijn alle baten, die zijn vermeld onder baten van loterijorganisaties in 2021, samengevoegd.

Omrekening vreemde valuta

Alle financiële transacties worden in euro's uitgevoerd. Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode worden in de jaarrekening omgerekend verwerkt tegen de koers van afwikkeling. De uit de omrekening per balansdatum voortvloeiende koersverschillen worden opgenomen in de staat van baten en lasten.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en passiva, en/of op de vermelding van de niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen op balansdatum, en/of op de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschafwaarde verminderd met de lineaire afschrijvingen gedurende de economische levensduur. De volgende percentages worden gehanteerd:

Immateriële vaste activa:

Website, CRM, Kinderrechtenhelpdesk 20%

Materiële vaste activa:

Inventaris 20%

Kantoorapparatuur 20%

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde, onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden. Deze worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar.

Projecttoekenningen en vooruit ontvangen/nog te besteden bijdragen

Alle toekenningen zijn volledig opgenomen onder de vlottende activa, onder aftrek van de middelen reeds ter beschikking gesteld aan Defence for Children. Het deel van de projecttoekenning dat nog niet is verantwoord, staat onder de kortlopende schulden.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd om op korte termijn risico's te dekken en om zeker te stellen dat de organisatie ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Gezien de huidige omvang wordt een continuïteitsreserve van de helft van de kosten van de werkorganisatie nagestreefd.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn gevormd voor specifiek aangegeven bestemmingen. Onttrekkingen komen bij de bestemming van het saldo van baten en lasten ten laste van de bestemmingsreserve en mogen alleen plaatsvinden voor zover deze overeenkomen met de doeleinden van de gevormde reserves.

Overige financiële verplichtingen

Kortlopende schulden betreffen schulden die binnen 12 maanden na balansdatum kunnen worden opgeëist en worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs die gelijk is aan de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET SALDO

VAN BATEN EN LASTEN

Geormerkte en niet-geormerkte giften

In de verslaglegging maken we onderscheid tussen giften, inclusief periodieke donaties en ontvangsten van derden uit andere hoofde, waaraan door de gever expliciet een specifieke bestemming is gegeven ('geormerkte giften') en giften waarvoor de uiteindelijke bestemming door de gever aan Defence for Children wordt overgelaten ('niet-geormerkte giften'). Alle ontvangen giften worden aangewend voor bestedingen die worden gedaan binnen de doelstellingen van Defence for Children.

Baten

Baten van particulieren en baten van bedrijven worden verantwoord in het jaar van ontvangst. Baten van loterijorganisaties worden verantwoord in het jaar waarin deze zijn toegezegd, tenzij er sprake is van baten die beschikbaar zijn gesteld voor specifieke projecten. In dat laatste geval worden de baten ingeboekt als de uitgaven zijn gerealiseerd. Baten van subsidies van overheden komen ten gunste van de staat van baten en lasten waarin de gesubsidieerde bestedingen worden verantwoord. Baten van organisaties zonder winststreven worden verantwoord op basis van toegekende bestedingen. De baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of goederen betreft voornamelijk de opbrengst uit adviestrajecten.

Bestedingen

Bestedingen van langlopende projecten worden verantwoord conform de gerealiseerde projectbestedingen in het financieel boekjaar. Op het moment dat Defence for Children met een projectpartner een subsidieverplichting aangaat, wordt deze als schuld in de balans en als last in de staat van baten en lasten verantwoord, ook als de verplichting voor meer dan één jaar is aangegaan. Indien de subsidieverplichting vervalt, wordt deze in het boekjaar waarin zij is vervallen in de staat van baten en lasten in mindering gebracht op de verstrekte subsidies.

Beheer- en administratiekosten

Kosten van beheer en administratie zijn die kosten, die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan de doelstelling of werving van baten.

Pensioenen

Defence for Children heeft een pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds PFZW. De hoogte van het pensioen van de werknemers is afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren. Bijdragen aan de pensioenregeling worden als last in de staat van baten en lasten opgenomen in de periode waarover de bijdragen zijn verschuldigd.

TOELICHTING OP DE BALANS

Alle bedragen zijn in euro's

1. Immateriële vaste activa

	Software
Cumulatieve aanschafwaarde	275.421
Cumulatieve afschrijvingen	233.648
Boekwaarde 1-1-2022	41.773
Investeringsen	5.730
Afschrijvingen	33.639
Mutaties gedurende het boekjaar	-27.910
Cumulatieve aanschafwaarde	281.150
Cumulatieve afschrijvingen	267.287
Boekwaarde 31-12-2022	13.863

De immateriële vaste activa betreft het ontwikkelen van een website en het uitbouwen van het CRM-systeem.

2. Materiële vaste activa

	Inventaris	Kantoor apparatuur	Totaal
Cumulatieve aanschafwaarde	55.793	125.842	181.635
Cumulatieve afschrijvingen	50.930	99.646	150.575
Boekwaarde 1-1-2022	4.863	26.197	31.060
Investeringsen	-	24.839	24.839
Afschrijvingen	3.242	18.124	21.366
Mutaties gedurende het boekjaar	-3.242	6.716	3.474
Cumulatieve aanschafwaarde	55.793	150.682	206.475
Cumulatieve afschrijvingen	54.172	117.769	171.941
Boekwaarde 31-12-2022	1.621	32.913	34.534

De materiële vaste activa betreft inventaris en computerapparatuur en wordt aangehouden voor de bedrijfsvoering.

3. Vorderingen en overlopende activa	31-12-2022	31-12-2021
Nog te ontvangen subsidies en bijdragen	2.187.572	1.861.620
Vooruitbetaalde bedragen	2.284	7.631
Nog te ontvangen rente	14	-
Waarborgsommen	4.940	4.940
Overige vorderingen	32.062	74.740
Totaal vorderingen en overlopende activa	2.226.872	1.948.930

Nog te ontvangen subsidies en bijdragen	31-12-2022	31-12-2021
Nationale Postcode Loterij	500.000	500.000
Ministerie van Buitenlandse Zaken	31.464	630.404
SOS Kinderdorpen	8.041	19.422
Europese Unie	39.951	74.015
Adessium	200.000	
Het Gehandicapte Kind	-	10.992
Stichting Kinderpostzegels Nederland	125.755	11.508
Stichting Alexander	-	12.200
Stichting Saxum Volutum	75.000	150.000
Stichting Steunfonds Pro Juventute Nederland	5.000	5.000
Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel	80.154	101.205
Fonds NutsOhra zorg voor kansen (FNO)	8.500	46.750
Free Press Unlimited	11.977	9.429
Weeshuis der Doopsgezinden	-	90.280
ClickF1	21.873	-
Kansfonds	25.000	-
OAK Foundation	691.968	-
Plan International	25.000	-
TUI Netherlands	116.257	-
Overig	221.632	200.415
Totaal nog te ontvangen subsidies en bijdragen	2.187.572	1.861.620

4. Liquide middelen	31-12-2022	31-12-2021
ABN AMRO Bank	32.755	24.162
Triodos Bank	84.231	111.608
ASN Bank	1.372.449	654.819
ING Bank	144.117	108.530
ING Bank Spaar	100.000	100.000
Kas	495	801
Totaal liquide middelen	1.734.048	999.920

Alle liquide middelen die niet direct noodzakelijk zijn voor de bedrijfsvoering worden op een spaarrekening geplaatst. Ze blijven direct opvraagbaar. Periodiek wordt de financieringsbehoefte op korte termijn beoordeeld. De groei van de middelen is het gevolg van door donoren vooruitbetaalde projectmiddelen.

5. Reserves en Fondsen	31-12-2022	31-12-2021
Continuïteitsreserve	701.534	925.096
Bestemmingsreserve	23.947	58.256
Totaal Reserves en Fondsen	725.481	983.352

Continuïteitsreserve	31-12-2022	31-12-2021
Stand per 1 januari	925.096	935.669
Bestemming saldo baten en lasten	-223.562	-10.573
Stand continuïteitsreserve per 31 december	701.534	925.096

Het saldo baten en lasten van 2022 is in mindering gebracht op de continuïteitsreserve. Het voornemen is om de continuïteitsreserve de komende jaren te laten stijgen tot de helft van de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie, wat uitkomt op circa € 1.200.000.

Bestemmingsreserve Legaat Meisjesrechten	31-12-2022	31-12-2021
Stand per 1 januari	58.256	-
Bestemming saldo baten en lasten	-34.309	58.256
Stand bestemmingsreserve per 31 december	23.947	58.256

De bestemmingsreserve legaat meisjesrechten is gevormd in 2021 en ziet toe op het verbeteren van de positie van meisjes in West-Afrika. Dit legaat omhelst twee projecten en deze hebben een looptijd van 2 jaar, tot en met november 2023. Wanneer dit project is afgerond komt de bestemmingsreserve te vervallen.

6. Belastingen en premies sociale verzekeringen	31-12-2022	31-12-2021
Loonheffingen	132.960	130.963
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	132.960	130.963

7. Kortlopende schulden en overlopende passiva	31-12-2022	31-12-2021
Nog te besteden subsidies/bijdragen	2.796.070	1.348.102
Aangegane projectverplichtingen	33.800	259.980
Reservering vakantiedagen	96.049	94.098
Nog te betalen accountantskosten	47.523	8.612
Pensioenpremie	57.284	1.130
Overige	52.155	82.895
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	3.082.880	1.794.817

Nog te besteden subsidies en bijdragen bestaan uit toegezegde subsidies die betrekking hebben op 2023 en uit nog te besteden subsidies die voor het jaar 2022 zijn toegekend, maar niet volledig zijn besteed. Projecttoekenningen worden in het geheel geboekt op nog te besteden subsidies/bijdragen.

De aangegane projectverplichtingen bestaan uit de verplichtingen aangegaan met partner- en samenwerkingsorganisaties. De afname wordt veroorzaakt door het afronden van de meeste van deze projecten en het voldoen aan de verplichtingen in 2022. De contracten met de partnerorganisaties zijn voorwaardelijk gesteld. Dit betekent dat als de subsidiegever moet stoppen met het verstrekken van subsidie, deze partnercontracten worden ontbonden.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Defence for Children International Nederland - ECPAT Nederland heeft een huurovereenkomst voor het in 2010 betrokken pand aan de Hooglandse Kerkgracht 17G te Leiden. Deze huurovereenkomst loopt tot 31 januari 2027. De jaarlijkse huurverplichting is € 67.611

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Alle bedragen zijn in euro's

8. Baten van particulieren	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Donaties en giften	97.785	50.000	48.238
Nalatenschappen	19.684	40.000	88.000
Totaal baten van particulieren	117.469	90.000	136.238

De baten van particulieren zijn donaties en giften verkregen van individuen die onze organisatie steunen. Vanwege een succesvolle wervingsactie zijn de totale baten hoger dan verwacht.

9. Baten van bedrijven	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Totaal baten van bedrijven	10.875	2.500	1.481

10. Baten van loterijorganisaties	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Nationale Postcode Loterij			
Jaarlijkse bijdrage	500.000	500.000	500.000
Bijzondere Projecten	-	75.000	-
Europese helpdesk	103.598	70.000	468.607
We are family	20.281	10.000	16.917
Mind the Children	46.662	45.000	77.023
Totaal baten van loterijorganisaties	670.541	700.000	1.062.547

We hebben een projectvoorstel ingediend bij de Nationale Postcode Loterij voor een extra bijdrage voor een project. Dit voorstel is in de tweede ronde niet goedgekeurd.

11. Baten van subsidies van overheden	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	360.268	279.000	260.361
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	-	-	-
Ministerie van Veiligheid en Justitie	20.000	15.000	18.000
Ministerie van Buitenlandse Zaken	-	-	-
Strategische partnerships	1.684.481	2.149.298	2.296.347
Matra	-	-	99.234
Europese Commissie	156.322	120.000	184.119
Overige	4.693	36.702	3.250
Totaal baten van subsidies van overheden	2.225.764	2.600.000	2.861.310

De baten vanuit het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Ministerie van Veiligheid en Justitie zijn organisatiefinancieringen die wij jaarlijks aanvragen. Voor 2022 hebben we uiteindelijk meer aangevraagd dan initieel begroot. De baten vanuit het Ministerie van Buitenlandse Zaken zijn lager uitgevallen dan begroot. Voor 2022 hadden we rekening gehouden met de toezegging van een projectaanvraag. Deze toezegging is echter pas in 2023 gekomen. De strategische partnerschappen zijn meerjarig en lopen op dit moment tot en met 2025. In 2022 is het grootste gedeelte van de projecten met de Europese Commissie afgerond. Er zijn geen nieuwe projecten gestart.

Voor alle projecten gelden specifieke subsidievoorwaarden. De meest terugkerende verplichtingen zijn het schrijven van tussentijdse voortgangsrapportages en inhoudelijke en financiële eindrapportages. Een aantal toegekende subsidies vereisen een aparte accountantscontrole. Wij voldoen tijdig aan onze subsidieverplichtingen.

12. Baten van andere organisaties zonder winststreven	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Stichting Kinderpostzegels Nederland	140.755	115.000	62.485
Save the Children Nederland	20.740	10.000	20.610
UNICEF Nederland	57.000	65.500	66.500
Terre des Hommes Nederland	23.927	10.000	10.000
Plan International Nederland	665.132	-	-
Het Gehandicapte Kind	-	50.000	57.892
TUI Care Foundation	306	-	44.210
Stichting Adessium	166.116	200.000	154.752
Stichting Weeshuis der Doopsgezinden	135.907	170.000	178.504

12. Baten van andere organisaties zonder winststreven	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Stichting Dioraphte	102.500	100.000	100.000
Fonds NutsOhra zorg voor kansen	38.093	40.000	33.474
Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel	146.878	20.000	75.791
Stichting Saxum Volutum	74.960	75.000	75.025
Oak Foundation	84.520	250.000	15.244
Tides Foundation	-	-	194.930
Overige	216.621	394.500	199.888
Totaal baten van andere organisaties zonder winststreven	1.873.456	1.500.000	1.289.304

De totale baten van andere organisaties zonder winststreven zijn in totaal hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door toezeggingen die ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet bekend waren. De toezegging van OAK foundation was begroot voor 2022 maar is pas eind van dat jaar toegezegd. Dit is een driejarige samenwerking die ongeoormerkt is.

13. Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Totaal baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	5.227	5.000	3.161

14. Besteed aan doelstelling	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Toegerekende uitvoeringskosten Strafrecht en Kinderrechten	386.416	710.000	-
Toegerekende uitvoeringskosten Seksuele Uitbuiting	2.121.386	2.200.000	-
Toegerekende uitvoeringskosten Migratie en Kinderrechten	580.199	600.000	-
Toegerekende uitvoeringskosten Inclusief Onderwijs	72.214	118.000	-
Toegerekende uitvoeringskosten Familie en Kinderrechten	1.403.877	750.000	-
Toegerekende uitvoeringskosten Jeugdrecht en Jeugdstrafrecht	-	-	1.263.357
Toegerekende uitvoeringskosten Seksuele Exploitatie en Kinderhandel	-	-	1.550.677
Toegerekende uitvoeringskosten Kinderrechten en Migratie	-	-	836.758
Toegerekende uitvoeringskosten Meisjesrechten	-	-	1.244.894
Totaal baten besteed aan doelstelling	4.564.092	4.378.000	4.895.686

14. Besteed aan doelstelling

Werkelijk
2022

Begroot
2022

Werkelijk
2021

In 2022 hebben we de thematische programma's en daarmee de indeling van projecten behorend bij de thematische programma's herzien. Dit is in lijn met het meerjarenbeleidsplan. Ten tijde van het opstellen van de begroting was de volledige indeling van de nieuwe thematische programma's nog niet volledig. Dit verklaart de afwijking t.o.v. de begroting voor de programma's Strafrecht en kinderrechten en Familie en kinderrechten. De totale besteding aan de doelstelling is hoger dan begroot vanwege hogere verstrekte projectsubsidies en projectbijdragen.

15. Wervingskosten

Werkelijk
2022

Begroot
2022

Werkelijk
2021

Toegerekende uitvoeringskosten

122.253

157.500

69.582

Totaal baten besteed aan werving

122.253

157.500

69.582

De wervingskosten zijn lager dan begroot. Dit komt voornamelijk doordat er minder tijd (personeelskosten) is besteed aan fondsenwerving dan begroot. De wervingskosten ten opzichte van 2021 zijn wel gestegen. Dit komt doordat er meer tijd en geld is besteed aan fondsenwerving ten opzichte van dat jaar. Dit is in lijn met de fondsenwervingsstrategie en het meerjarenbeleidsplan.

16. Beheer en administratie

Werkelijk
2022

Begroot
2022

Werkelijk
2021

Toegerekende uitvoeringskosten

469.752

313.500

403.642

Totaal baten besteed aan beheer en administratie

469.752

313.500

403.642

TOELICHTING LASTENVERDELING

Alle bedragen zijn in euro's

SPECIFICATIE EN VERDELING KOSTEN NAAR BESTEMMING

Bestemming	Doelstelling						Werving	Beheer en administratie	Totaal 2022	Begroot 2022	2021
	Strafrecht en kinderrechten	Seksuele uitbuiting	Migratie en kinderrechten	Inclusief Onderwijs	Familie en kinderrechten	Fondsenwerving					
Verstreekte projectsubsidies en projectbijdragen	38.458	1.462.922	115.415	764	903.029			2.520.588	1.909.000	3.073.347	
Afdrachten aan verbonden internationale organisaties	229	8.706	687	5	5.374			15.000	15.000	15.000	
Communicatiekosten	785	29.851	2.355	16	18.426	15.109		66.542	75.000	90.370	
Personeelskosten	302.813	541.055	403.008	62.344	416.368	93.516	407.461	2.226.564	2.440.000	1.865.988	
Huisvestingskosten	12.879	23.011	17.140	2.652	17.708	3.977	17.329	94.697	100.000	100.320	
Kantoor- en algemene kosten	23.772	42.475	31.637	4.894	32.686	7.341	34.895	177.701	250.000	164.082	
Afschrijvingen	7.481	13.366	9.956	1.540	10.286	2.310	10.066	55.005	60.000	59.802	
Totaal	386.416	2.121.386	580.199	72.214	1.403.877	122.253	469.752	5.156.097	4.849.000	5.368.910	
Verdeling	7%	41%	11%	1%	27%	2%	9%	100%			

Toelichting

De toerekeningsgrondslagen en -methodiek zijn consistent toegepast sinds 2015. De kosten van de werkorganisatie worden grotendeels doorbelast op basis van het aantal fte's. De verdeling van lasten naar de werving van baten is gebaseerd op de daadwerkelijk geschreven uren.

Specificatie kosten werkorganisatie

	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Communicatiekosten	66.542	75.000	90.370
Personeelskosten	2.226.564	2.440.000	1.865.988
Huisvestingskosten	94.697	100.000	100.320
Kantoor- en algemene kosten	177.701	250.000	164.082
Afschrijvingskosten	55.005	60.000	59.802
Totaal kosten werkorganisatie	2.620.509	2.925.000	2.280.562

De kosten van de werkorganisatie worden verdeeld over de volgende categorieën:

- Doelstelling 1 t/m 5: het bevorderen van kinderrechten in Nederland en daarbuiten op basis van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de aan derden verstrekte subsidies en de kosten van de eigen activiteiten, programmabestedingen genaamd, in het kader van de doelstelling.
- Kosten voor de fondsenwerving hebben ten doel mensen en instellingen te bewegen geld te geven voor een of meer van de doelstellingen. Middels het schrijven van uren wordt bijgehouden hoeveel tijd er wordt besteed aan deze werksoort. In 2022 waren de wervingskosten 2,37% van de baten. De kosten voor fondsenwerving zijn in 2022 ten opzichte van 2021 gestegen doordat er dit jaar extra is ingezet op het werven van fondsen en het aangaan van strategische en meerjarige samenwerkingsverbanden.
- Kosten voor beheer en administratiekosten zijn die kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en die niet kunnen worden toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN - VERVOLG VAN P. 68

Alle bedragen zijn in euro's

Verstreckte projectsubsidies en projectbijdragen	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Strafrecht en Kinderrechten	38.458	400.890	430.067
Seksuele Uitbuiting	1.462.922	954.500	2.224.003
Migratie en Kinderrechten	115.415	305.440	419.277
Inclusief Onderwijs	764	95.450	-
Familie en Kinderrechten	903.029	152.720	-
Totaal verstreckte projectsubsidies en projectbijdragen	2.520.588	1.909.000	3.073.347

Tijdens het opstellen van de begroting was de indeling van de nieuwe thematische programma's nog niet volledig. Hierdoor zijn er bij begroten projectbijdragen toegerekend aan andere thematische programma's. De verstreckte projectsubsidies en projectbijdragen van het programma Familie en kinderrechten zijn hoger dan begroot vanwege het in 2022 gestarte project in Oekraïne, dit was ten tijde van de begroting niet bekend.

Communicatiekosten	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Voorlichting	19.718	25.000	22.209
Fondsenwerving	15.109	15.000	10.540
Campagne	15.170	20.000	34.097
Evenementen	2.756	500	2.396
Netwerkkosten	13.788	14.500	21.129
Totaal Communicatiekosten	66.542	75.000	90.370

De communicatiekosten zijn lager dan begroot. Gedurende het jaar is besloten niet de volledige begroting te besteden.

Personeelskosten	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Brutosalarissen	1.670.645	1.670.000	1.417.258
Sociale lasten	306.028	410.000	276.686
Pensioenpremie	176.205	220.000	161.368
Reiskosten woon-werkverkeer / Thuiswerkvergoeding	29.777	30.000	5.191
Personeelsverzekeringen	12.630	28.000	12.202
Ontvangen ziektegelden	-8.596	-	-73.609
Congressen/Scholingskosten	9.781	45.000	2.723
Overige reiskosten en representatiekosten	2.012	250	5.198
Kosten vrijwilligers en stagiaires	892	1.000	1.765
Overige personeelskosten	27.189	35.750	57.207
Totaal personeelskosten	2.226.564	2.440.000	1.865.988

Totale personele lasten vallen lager uit dan begroot. Sociale lasten en pensioenpremie vallen lager uit dan begroot. Reiskosten- en thuiswerkvergoeding waren in 2022 weer grotendeels onderdeel van de brutosalariissen maar zijn gedeeltelijk nog naar rato uitgekeerd. Er is rekening gehouden met een stijging van de personele verzekeringen, deze heeft zich niet voorgedaan. Trainingen zijn in 2022 vooruitgeschoven naar volgend jaar. Noodzakelijke trainingen zijn wel gevolgd. Ook in 2022 is er sprake van een hoog ziekteverzuim. We hebben ook in 2022 een claim ingediend bij de verzekering. Deze is nog niet bekend en zal worden verwerkt in 2023.

Alle cijfers zijn in eenheden (fte)

	2022	2021
Personele bezetting		
Aantal medewerkers jaareinde (fte)	38	37
Aantal fulltime equivalenten (fte)	30	30

Alle bedragen zijn in euro's

Huisvestingskosten	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Huur, inclusief energie en water	83.599	88.600	87.660
Overige huisvestingskosten	11.097	11.400	12.660
Totaal huisvestingskosten	94.697	100.000	100.320

De daling van huisvestingskosten wordt veroorzaakt door het afstoten van de grote vergaderzaal in 2021.

Kantoor- en algemene kosten	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Accountantskosten	39.940	39.000	29.111
Automatiseringskosten	65.616	100.000	69.165
Kantoorbenodigheden, drukwerk	10.417	15.000	11.482
Documentatie en abonnementen	14.343	18.000	14.373
Telefoon, porti en vracht	14.134	17.000	11.294
Administratiekosten	9.618	10.000	10.146
Bestuurs- en vergaderkosten	1.023	1.400	984
Onderhoud inventaris, kantoorapparatuur en installaties	12.199	30.000	7.517
Verzekeringen algemeen	3.639	4.000	1.626
Overige	3.864	15.600	4.913
Totaal kantoor- en algemene kosten	174.792	250.000	160.610

Totaal gerealiseerde kosten zijn ca. € 75.000 lager dan begroot. We houden in de begroting rekening met onvoorziene uitgaven rondom automatisering, kantoor, inventaris en overige. Deze onvoorziene gebeurtenissen hebben niet plaatsgevonden.

Afschrijvingskosten	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Afschrijving software	33.639	38.000	41.973
Afschrijving inventaris en kantoorapparatuur	21.366	22.000	17.829
Totaal afschrijvingskosten	55.005	60.000	59.802

De gerealiseerde afschrijvingskosten zijn lager dan begroot. Er zijn geen extra investeringen gedaan.

17. Financiële baten en lasten	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
Rentebaten	19	-	-
Rentelasten	2.917	7.800	7.246
Bankkosten	2.207	2.200	2.203
Saldo Financiële baten en lasten	-5.105	-10.000	-9.449

Dit saldo wordt gevormd door bankkosten en rentebaten. Door de negatieve rente in 2022 is deze in de cijfers negatief. In 2022 is rekening gehouden met een stijging van lasten ten gevolge van negatieve rente. In 2022 werd duidelijk dat de banken rondom Q3 geen negatieve rente meer berekenden over een positief banksaldo.

WNT Verantwoording

Alle bedragen zijn in euro's

Gegevens

2022

2021

Naam

Functiegegevens

Aanvang en einde functievervulling in 2022

Omvang Dienstverband

Dienstbetrekking

Mirjam Blaak	Mirjam Blaak
bestuurder	bestuurder
01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
36 uur per week (1 fte)	36 uur per week (1 fte)
ja	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen

Beloning betaalbaar op termijn

116.562	110.574
13.557	12.074

Subtotaal

130.119	122.648
---------	---------

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag

191.000	189.000
n.v.t	n.v.t

Bezoldiging

130.119	122.648
---------	---------

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling

n.v.t	n.v.t
n.v.t	n.v.t

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is per eind 2022 als volgt samengesteld:

Naam functionaris

De heer H.S.M. (Holke) Wierema

Mevrouw C.A. (Stans) Goudsmit

Mevrouw J. (Janneke) van Eijk

Mevrouw J. (Janet) van Bavel

De heer S.J.W. (Stefan) De Bruijn

De heer R. (Ronald) Pasanea

functie

Voorzitter

Plaatsvervangend voorzitter (tot 2 december 2022)

Lid

Lid

Lid

Lid (vanaf 2 december 2022)

De Raad van Toezicht geniet geen bezoldiging. De functionarissen kunnen hun onkosten declareren. De bestuurskosten, zoals weergegeven onder kantoor- en algemene kosten, betreffen hoofdzakelijk vergaderkosten. De toezichthouders hebben in 2022 geen reiskosten gedeclareerd.

Bezoldiging Directie

Alle bedragen zijn in euro's

	2022	2021
Naam	Mirjam Blaak	Mirjam Blaak
Functie	bestuurder	bestuurder
Dienstverband		
Aard (looptijd)	onbepaald	onbepaald
Uren	36	36
parttime percentage	100	100
periode	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging		
Jaarinkomen		
Brutoloon	98.100	93.055
Vakantiegeld	7.848	7.444
Eindejaarsuitkering	8.794	8.341
Overige uitkeringen	1.821	1.733
Totaal Jaarinkomen	116.562	110.574
Pensioenlasten (wg) deel	13.557	12.074
Totaal 2022	130.119	122.648

Het jaarinkomen van de individuele directieleden (in loondienst) blijft binnen het maximum van EUR 130.699 (1 FTE/12 mnd.) volgens de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties. Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingen, de pensioenlasten, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn samen, blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum van EUR 201.000 per jaar. Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar hoofdstuk 10 van het jaarverslag.

OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING

mazars

Watermanweg 80
Postbus 23123
3001 VC Rotterdam
T: 088 277 13 68
dion.glover@mazars.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur en de raad van toezicht van
Stichting Defence for Children International Nederland – ECPAT Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Defence for Children International Nederland – ECPAT Nederland te Leiden gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de reserves en fondsen van Stichting Defence for Children International Nederland – ECPAT Nederland per 31 december 2022 en van het saldo van baten en lasten over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties en met de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2022;
- de staat van baten en lasten over 2022; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Defence for Children International Nederland – ECPAT Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Mazars N.V. statutair gevestigd te Rotterdam (Rijksoverheid nr. 2438026)

mazars

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat die op grond van RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

mazars

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samsenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nablaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

mazars

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Rotterdam, 27 juni 2023

Mazars N.V.

Origineel getekend door: drs. D.D. Plouvier RA

COLOFON

©2023 Defence for Children

Uitgave

Defence for Children
Hooglandse Kerkgracht 17-G
2312 HS Leiden

Tekst en redactie

Defence for Children
Mieke Breedijk (eindredactie)

Fotografie

Defence for Children
Daniella van Bergen
Katya Moskalyuk
Nadja Wohlleben

Ontwerp

Designink.nl

Informatie

Deze publicatie is ook als digitale versie beschikbaar:
www.defenceforchildren.nl/over-ons/jaarverslagen